

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumeratų Metams:

Amerikoje	\$3.00
Pietų Amerikoje	3.50
Kanadoje	3.50

Pusmetį Metų:

Amerikoje	\$1.50
Pietų Amerikoje	1.75
Kanadoje	1.75

Apskaičiuokite kainą klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 42. Keleivio Telefonas: SO 8-3071 SO. BOSTON, SPALIO-OCTOBER 20, 1948 M. Atskiro Numerio Kaina 7 centai 43 METAI

Vakarai Ginkluosis, Kol Nebus Pašalinta Geležinė Uždanga

Amerika Neatsisakys Nuo Atominio Ginklo, Kol Rusija Gyvena "Slaptame Pasaulyje" — Kas Vyksta už Geležinės Uždangos? — Pasaulis Turi Buti Pasiruošęs Nežinomiems Pavojaus.

Amerikos atstovas Jungtinių Tautų organizacijoje, Warren Austin, kalbėdamas Paryžiuje šį pirmadienį sakė, kad Vakarų valstybės turi ginkluotis, kol Rusija ir jos pavergti kraštai gyvena užsidarę geležine uždanga. Kas už tos uždangos vyksta, pasaulis nežino, bet yra pagrįsto įtarimo, kad ten bręsta pavojus visam laisvajam pasauliui. Todėl Amerika neatsisakys nuo atominio ginklo, kol Rusija lieka užsidariusi nuo pasaulio ir kol nebus sutarta aiški, tarptautinė atominės energijos kontrolė.

Amerikos vyriausybė praneša, kad visi moksliniai tyrimai, kurie vyksta šioje srityje, yra visiškai atviri. "Rand Corporation", kuri tirs visus mokslinius išradimus ir jų pritaikymus karo gynybai, turi būti visiškai atviri. Kariniai vadai sako, kad nauja kariškio mokslo įstaiga bus tiek pat svarbi, kaip per karą buvo "Manhattan Project", arba atominio ginklo tyrimų ir gamybos įstaiga.

Amerika jau rimtai svarsto naują karišką "lendlease" sumanymą. Tikslas bus padėti apsiginkluoti visoms toms valstybėms, kurios yra pasiryžusios ginti savo laisvę nuo totalitarinės Rusijos pasikėsinimų.

KOKS BUTŲ BUVĘS VINSONO MISIJOS TIKSLAS

Prezidentas Trumanas, kalbėdamas Miami, Fla., legionierių suvažiavime sakė, jog jis norėjo sugrįžti į Maskvą vyriausio teismo pirmininką Vinsoną, kad jis "išsklaidytų nuodingą atmosferą, kuri supa dabar vedamas derybas" tarp Rusijos ir Vakarų valstybių. F. M. Vinson būtų turėjęs išaiškinti Stalinui, kad Amerika širdingai siekia taikos ir ieško susitarimo su Rusija. Truman žada, kad Amerika ir toliau sieks garbingo susitarimo su Rusija.

G. C. MARSHALL LANKEŠI GRAIKIJOSJ

Valstybės sekretorius G. C. Marshall praeitą šeštadienį orlaiviu nuskrido į Graikiją susipažinti su padėtimi tame krašte. Amerikos užsienio politikos vadovas norėjo patirti, kodėl Graikijoje, nežiurint į didelę Amerikos pagalbą, dar ir dabar partizanų pavojus nėra prąjęs.

JUNGTINĖS TAUTOS UŽ PAPANEK

Jungtinių Tautų organizacija nutarė palikti čėchą Jan Papanek toms komisijoms, kurios turi būti sudarytos, nors prieš J. Papanek labai smarkiai kalbėjo bolševikiškų kraštų atstovai. J. Papanek buvo pakeltas Čechoslovakijos valdžios dar prieš bolševikišką perversmą.

Isakė Stiprinti Kariškus Rezervus

Prezidentas Trumanas įsakė tuoj pat sustiprinti šalies kariškus rezervus ir davė įsakymą krašto gynybos sekretoriui bėgyje 60 dienų duoti raportą, kaip jo įsakymas yra vykdomas.

Prezidentas įsakė, kad nacionalinė gvardija pagerintų vyrų apmokymą, kad ji parupintų jaunesnių karininkų atsarginiams vyrams vadovauti ir kad bendras atsarginių vyrų pasirušimas būtų pagreitintas ir pagerintas.

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad jo įsakymas ne reiškia, jog taika yra pavojuje, bet, sako, toks pasirušimas yra reikalingas.

Sako, Wallace Popieriai Silpni

New Yorko valstijos C. L. O. unijų politinės akcijos komitetas skelbia, kad, jo gautomis informacijomis, Henry Wallace rinkimuose surinkus labai mažai balsų. Louis Hollanderis, politinės akcijos komiteto pirmininkas, sako, kad Henry Wallace vietomis nesurinkus tiek balsų, kiek socialistų partijos kandidatas Norman Thomas.

Visos didžiausios unijos pasmerkė Henry Wallace "trečią partiją", kaip komunistų sukurtą partiją, kuri pasitarnauja tiksliai reikėjimui ir padeda skaldyti liberalines jėgas.

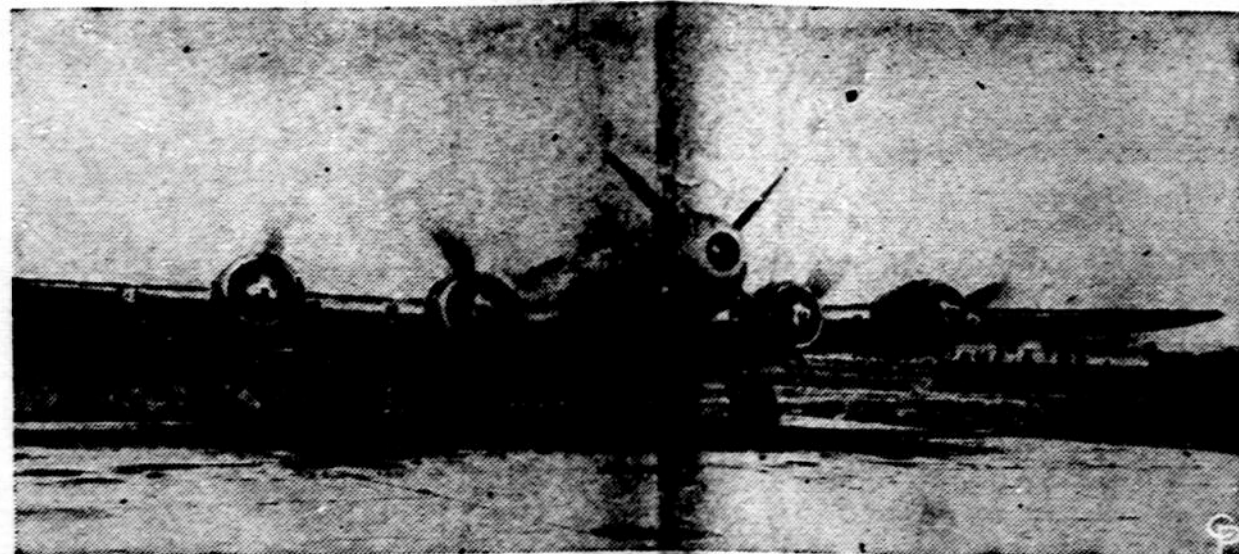
100,000 PELIŲ MOKSLO BANDYMAMS

Iš Oak Ridge, Ten., praneša, kad atominės dirbtuvės ten įtaisė patalpas viename name šimtui tukstančių pelių. Pelės bus laikomos ir dauginamos, kad patyrtų, kaip radio-aktyviai spinduliai veikia gyvus organizmus. Per 10 metų mokslininkai mano nustatyti, kokią įtaką į pelių dauginimąsi ir gyvenimą padaro radio-aktyvinis atomų spinduliavimas.

LĖKĖ 5,000 MYLIŲ "ANT VIETOS"

Mrs. Una Flemming iš Dublino miesto, Airijoje, skrido iš Paryžiaus į Airiją. Orlaivis turėjo sustoti Shannon aerodrome. Bet kada jis atskrido į Airiją, oras buvo toks netikęs, kad orlaivis skrido toliau į Ameriką. Čia Mrs. Una Flemming persėdo į kitą orlaivį, kurs skrido iš Amerikos į Paryžių ir pakelė turėjo sustoti Airijoje. Bet ir grįžtant atgal oras pasirodė netikęs ir Mrs. Una Flemming atskrido vėl į Paryžių, iš kurio ji pakilo skristi namo. Po 5,000 mylių kelionės ta ponė vis dar Paryžiuje.

PENKIŲ MOTORŲ ORLAIVIO PASLAPTIS PAAIŠKĖJO

Per kelias savaites Amerikos rytinėse valstijose skraidė "paslaptinas" penkių motorų orlaivis. Dabar to orlaivio paslaptis paaiškėjo. Pasirodo, kad tai yra karo aviacijos keturių motorų orlaivis B-1, kuriam į nosį buvo įtaisytas penktas motoras. Bandymai buvo daromi, kad ištyrus, ar galima tą "skraidančią tvirtovę" padaryti greitesnę ir toliau siekiančią. Bandymų rezultatai laikomi dar paslapyje.

Palestinoj Vėl Eina IRO Sumažina Mušiai Tremtinių Maistą

Pietinėje Palestinoje praeitą savaitę vėl prasidėjo mušiai tarp žydų ir egiptiečių dėl Nagev dykumos. Žydų kariuomenė puola egiptiečių sustiprinimus ties Gaza uostu, kurs yra Egipto armijos bazė. Žydų pusėje kovose dalyvauja nemažai karo orlaivių.

Tuo tarpu Jungtinių Tautų seimas Paryžiuje dar nepriėmė jokio sprendimo Palestinos klausimu ir tos organizacijos įsakymai testų karo paliaubas mažai beveikia, nes žydai ir arabai tikisi daugiau laimėti kariudami, kaip laukdami Paryžiaus tarimų.

PERONAS SKUNDŽIASI DEL "SABOTAŽO"

Argentinos prezidentas-diktatorius Peronas padarė spaudai pareiškimą, kad "užsienių imperializmas" varo sabotažą prieš Argentiną. Jis sako, Amerika ir Vakarų Europos kraštai žadėjo pirkti iš Argentinos daug kviečių, bet dabar neperka ir Argentinos sandėliuose guli galybė kviečių, kurie neturi pirkėjų. Tikroji priežastis, kodėl Argentinose daug kviečių, bet dabar Argentina už savo kviečius reikalauja per daug aukštų kainų.

UŽ DOLERI 262 FRANKAI

Prancijos vyriausybė patvirtė, kad už vieną Amerikos dolerį užsienių prekyboje būtų skaitoma 262 francų frankai. Laisvoj rinkoj vienas doleris Francijoje yra parduodamas po 313 frankų ir turistai galės ir toliau laisvai savo dolerius padderinti.

SAKO, TRUMANAS YRA "BELAISVIS"

Jung. Tautų debatuose Paryžiuje Lenkijos atstovai Dr. J. Kate-Suchy sakė, kad prezidentas Trumanas yra generolų "belaisvis" ir negali pasiūsti pagal savo norą "taikos atstovo" į Maskvą pas Staliną.

AMERIKOS ORLAIVIS SPROGO ORE

Vienas transporto orlaivis, kurs gabeno maistą ir anglis į Berlyną, pirmadienį išsprogo ore Vokietijoje, netoli Frankfurto. 3 lakinai žuvo vietoje.

Kas Nužudė Amerikietį Polk?

Graikijos valdžia praneša, kad po ilgų tyrimų jį susekusi, jog amerikietį žurnalistą George Polk nužudė komunistai. Pagal graikų valdžios pranešimą 4 žmonės dalyvavę G. Polk nužudyme. Du kaltininkai esą sumiti ir bus teisiami Salonikuose.

Amerikos radio pranešas ir žurnalistas G. Polk buvo nužudytas gegužės mėnesį, kada jis rengėsi vykti į graikų partizanų teritoriją. Graikų policija sako, kad komunistai tą žurnalistą nužudė todėl, kad norėjo primesti kaltę Graikijos fašistams ar policijai.

MOKSLININKAI KOVOS PRIEŠ ŠMEIŽTUS

Amerikos mokslininkų federacija išrinko 15 žmonių komitetą, kuriam pavėdė vesti kovą prieš mokslininkų vardo žeminimą. Mokslininkai yra pasipiktinę kongreso šnipų gaudymo komisijos kaltinimais be pagrindo prieš mokslininkus. Į komitetą įėjo 15 žymių Amerikos mokslininkų.

PIETŲ KOREJŲ VISKAS RAMU

Rusijos spauda praneša, kad pietinėje Korėjoje eina "žmonių sukilimas". Bet iš pietinės Korėjos praneša, kad ten nei vyriausybė, nei amerikiečių kariuomenė nieko nežino apie tą "sukilimą". Spėjama, kad rusai tokias žinias skelbia propagandos ir suvedžiojimo tikslais.

SAKO, ČIA DAUG ANTI-SETIZMO

Anti-Defamation League skelbia, kad Amerikos miestuose daugumas žmonių daugiau ar mažiau yra užkėristi antisemitizmu. Sako, labai daugelis žmonių turi visokių prietarų prieš žydus.

RUSAI VĖL KALTINA

Rusijos spauda kas kartą smarkiau puola Suomiją ir jos socialdemokratišką vyriausybę. Rusai pradeda kaltinti suomius, kad jie "laužo taikos sutartį". Įdomu, kad visi rusų kaltinimai yra imami iš suomių komunistų laikraščių, kurie skelbia visokius prasimanymus prieš Suomijos vyriausybę.

Jungtinėse Tautose Kilo Ginčas Del Sovietų Vergų Stovyklų

Anglai Iškėlė Kaltinimą, Kad Rusijoje Milionai Žmonių Yra Vergų Stovyklose — Sovietai Pripažįsta, Kad Turi "Pataisos Stovyklas" — Vergų Darbas Musų Laikų Didžiausia Gėda.

Rusai Lietuvoje "Naikina Buožes"

"New York Times" šiemadienį praneša, kad bolševikai visoje Rūsų Europoje veda griežtą "buožių naikinimą". Kaip pavyzdį buožių naikinimo laikraštis paduoda, kad Lietuvoje 1948 metų pavasarį bolševikai daug valstiečių priverė pasirašyti pareiškimus, kad jie "laisva valia" vyksta į Sovietų Rusijos gilumą ir visas tas šeimas išvežė į Sibirą ir kitas tolybes.

Francijos Streikai Eina Mažyn

Didieji Francijos streikai jau mažėja. Uostai ir geležinkelai dirba normaliai ir iš niekur nepraneša apie naujus streikus. Bet anglių kasyklos dar streikuoja; 335,000 angliakasių tęsia streiką, nors vietomis ir tarpe angliakasių didėja noras grįžti prie darbo ir nutraukti komunistų išauktą streiką.

Francijos vidaus reikalų ministerija praneša, kad jį imsis labai griežtu priemonių prieš tuos angliakasius, kurie sabotuos anglių kasyklų saugumą. 40,000 maiinių geležies rudų kasyklose jau grįžo prie darbo.

PREZIDENTAS TESIA RINKIMŲ KAMPANIJĄ

Prezidentas Trumanas lankosi N. Carolina valstijoje, kur jis pasakys keletą kalbų, o paskui lankvės Pensilvanijoje ir pasieks ateinančios savaitės pradžioje Naująją Angliją.

VERMONTE IR MAINE SNIEGAS

Šį antradienį Vermonto ir Maine valstijose iškrito pirmas šių metų sniegas, o apie Bostoną temperatūra nuklėta jau buvo nukritusi iki 33 laipsnių.

AUTOMOBILIŲ GAMYBA

Spalio mėnesio antrą savaitę Amerikoje padirbta 118,000 automobilių ir traukų. Tai yra rekordinė gamyba ir spalio mėnuo žada perviršyti kitų mėnesių gamybą.

NAUJA BALF DIREKCIJA

BALF seimas Chicagoje perrinko organizacijos direktorių, į kurį įėjo nauji žmonės K. Balčiauskas ir V. Rastenis, o kiti nariai paliko tie patys.

Jungtinių Tautų organizacijos posėdyje Paryžiuje Anglijos atstovas C. P. Mayhew išklė kaltinimus, kad Sovietų Rusijoje yra milijonai žmonių vergų stovyklose ir dirba sunkiausiose sąlygose po žandarų priežiūra. Anglų atstovas sakė, kad bolševikai meluoja apie "darbininkų rojų" Sovietijoje, nes tame "rojuje" yra milijonai vergų, betiesių darbo galvijų, kuriuos bolševikai verčia dirbti baisiai sunkiose sąlygose.

Maskvos atstovai iškiliojo Anglijos atstovą "Gebelso" ir protestavo prieš iškeltus kaltinimus, bet Rusijos atstovas A. Pavlov turėjo pripažinti, jog Rusijoje yra "pataisos darbų stovyklos", bet jis užtylėjo, kiek žmonių tose "pataisos stovyklose" yra. Pavlovas sakė, kad "pataisos stovyklose" kaliniai dirba tik 8 valandas.

Pirmą kartą Jungtinėse Tautose iškilo šių dienų didžiausia kultūringojo pasaulio gėda—vergų stovyklos Sovietų Rusijoje. Milijonai žmonių kankinasi Sovietų "prievartos darbų stovyklose". Pasaulis tą žino ir tik dabar pirmą kartą Anglijos valdžios atstovai tą klausimą išviko dienos švieson. Rusijos vergų stovyklose kankinasi dešimtys tūkstančių ir mūsų tautiečių lietuvių, išvežtų iš Lietuvos ir 1940-41 metais ir iš antro karto grįžus rusams į Lietuvą.

Jungtinės Tautos neturi galios ką nors padaryti, kad sunkų vergų likimą Rusijoje palengvintų. Bet pasaulio dėmesis liko atkreiptas į tą liudną dalyką.

UN ISAKO SUSTABDYTI KARĄ

Jungtinių Tautų saugumo taryba antradienį davė įsakymą žydams ir arabams Palestinoj tuoj pat sulaukyti karo veiksmus Negev dykumoje.

Iš Palestinos praneša, kad žydų kariuomenė prisitartin prie egiptiečių bazės Gaza uoste ir apšaudė tą miestą iš kanuolių. Žydų atstovas Jung. Tautose karštai ginčijosi su Dr. R. Bunche, UN tarpininku, dėl to, kad kalta, kad Palestinoj vėl kilo karas. Dr. R. Bunche kaltino žydus, o žydai sako, kad egiptiečiai pradėjo muštynes.

VAKARŲ VOKIETIJA ATSIŠTATO

Amerikos finansų ekspertai sako, kad iki ateinančio pavasario Vokietijos gamyba bus pasiekusi 1936 metų lygį. Gamyba ten atsištato labai greitai, bet dėl karo nuostolių, trukumai negreit išnks.

APŽVALGA

KALBOS APIE NUSIGINKLAVIMĄ

Kodėl valstybės kalba apie nusiginklavimą ir karų ginkluojasi, kiek tik gali? Toks prieštaravimas gali atrodyti keistas, bet tos kalbos turi savo tam tikrą prasmę. Tų kalbų „paslaptį“ išaiškina Sovietų istorikas, Jevgenij Tarlė, kurio parašyti istorijos vadovėliai yra naudojami Rusijos mokyklose ir universitetuose. Tarlė sako:

„Užmaskavimas grynai agresingų ir gruboniškų tikslų, dėl kurių karai yra vedami, vienaip vien pasitaiko istorijoje.“

„Kaipo vienas pavyzdys paslėpimo gruboniškų tikslų už skambų obalių uždangos, yra išnaudojimas nusiginklavimo idėjos ir pacifistinės propagandos plačia to žodžio prasme, savo tikslams.“

„Nuo neatmenamų laikų nusiginklavimo idėja buvo vienas iš mėgiamiausių diplomatinio priemonių paslėpti tikrąsias priedaistas ir siekius tų vyriausybių, kurias staiga pagaudavo karšta „taikos meilė“.“

„Tas yra visai suprantama. Kiekvienas pasiūlymas sumažinti ginklavinimą visada gali rasti stiprų viešos viešosios nuomonės pritarimą. Bet, žinoma, kas tokius pasiūlymus daro, tas turi visada skaityti, kad kiti atspės jo tikruosius siekius šitame diplomatiškame žaidime.“

Aiškiniai pasakyti negalima. Jei šiandien Rusija siūlo visoms valstybėms „nusiginkluoti“ ir per vienus metus sumažinti ginklavinimą visu trečdaliu, tai ji tai daro propagandos sumetimais, nes tai yra populierus pasiūlymas. Kada Stalinas karts nuo karto prabyla lyg pagautas karštos „taikos meilės“, tai jo tikrieji siekiai dėlto nesikeičia.

Visas „trobolis“ Maskvos diktatorių yra tame, kad šiandien jų tikrieji siekiai yra visam pasauliui žinomi. Maskva savo siekius ir grubonišką politiką įrodė veiksmais, kurie visiems yra matomi. Todėl Stalinas „taikos meilė“ šiandien mažai ką begali apgauti.

KOMINTERNAS ISAKO IR... APMOKA

Francijos vidaus reikalų ministras, socialistas Jules Moch, paskelbė idomius dokumentus iš kominformo (komunistinio informacijos biuro) veikimo. Tie dokumentai neginčijamai rodo, kad Francijos streikai buvo suplanuoti Maskvoje ir kominformas pasižadėjo Francijos unijoms „atlyginti angliakasių ir laivų krovėjų streiko išlaidas“. Savo kasos „kominformas“ neturi ir jei jis žada „atlyginti išlaidas“, tai tikrai iš Rusijos izdo, o ne iš kokių kitų šaltinių.

Jules Moch spalio 10 d. tuos kominformiškus dokumentus paskelbė Francijos socialistų partijos konferencijoje. Jis sakė, kad kominformas, prieš pat A. Ždanovo mirtį, atsiuntė įsakymą Francijos komunistams „sąbotuoti Marshallo planą visomis priemonėmis, dargi jei santykiai tarp Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių būtų ir pagerėję“. Kominformas įsakė „pradėti akciją rugsėjo mėnesį“, o komunistų vedamos Francijos unijos (C.G.T.) pranešė kominformui, kad

„rugsėjo galui viskas yra paruošta tiek iš komunistų partijos pusės, tiek ir C. G. T. pusės“. Kominforme įsakyme Francijos komunistams sakoma:

„Laikę Jungtinių Tautų seimo posėdžių Francijoje daryti viską, kad neliktų karas prieš Sovietus. Viskas turi būti daroma, kad sutrukdžius Francijos kariškus pasirošimus. Pagrindinis dalykas yra streikais pasiekti, kad Francijos ukis visiškai susmuktų ir kad Paryžiuje gautųsi tokie padėties, koki buvo Prahaje. Kominformas garantuoja padėgimą mainierių ir laivų krovėjų streikų išlaidas.“

Jules Moch atidengė kominformo susirašinėjamą su Francijos komunistais ir jų vedamomis unijomis. Abejonių nėra, kad Francijos streikai yra Maskvos padaras. Dargi komunistų „l'Humanité“ nieko negalėjo atsakyti į J. Moch kaltinimus ir tik galėjo grubijoniškai išsiplusti.

Francijos komunistų sukelti streikai yra didelis nuostolis visam Francijos ūkiui. Tokie streikai tikrai trukdo krašto atstatymą ir trukdo gyvenimo pagerinimui visiems Francijos gyventojams, o ypač darbininkams, kurių buklė tikrai dar yra sunki. Marshallo plano pagalba, kurią Francija gauna, komunistų pastangomis nueina vėjas — ką Amerika Francijai pasiūnčia, tą Francijos komunistai savo streikais sukaupę „išlygina“ ir Francija vis neišbrenda iš skurdo. Vien angliakasių streikas padarė kraštui milijonų nuostolių (butinai reikalingų anglių neįkasta jau 2 milijonų tonų!).

Kad Maskva kaštijasi dėl Francijos streikų, tai matoma, Maskvai užsimoka, nes ji į tokias išlaidas žiūri, kaip į karo išlaidas. O kare kas skaitosi su išlaidomis?

31,500,000 Mokinių

Amerikos mokyklose šiais metais mokosi 31 milijonas 500 tūkstančių mokinių, berniukų ir mergaičių. Mokiniai pagal mokyklas pasiskirsto šitaip:

23 milijonai vaikų lanko pradžios mokyklas, 6 milijonai vaikų lanko vidurinius mokyklas ir pustrėčio milijono jaunų žmonių lanko universitetus ir kalidžius. Tokiu būdu viso gaunasi 31 su puse milijonų jaunų žmonių, kurie eina mokslus. Tai yra penkta dalis visu Amerikos gyventojų! Kitaip pasakius, kiekvienas penktas gyvas žmogus Amerikoje eina į mokyklą.

Kiek kainuoja jaunimo mokymas? Labai mažai. Tik 3 bilionai dolerių išleidžiama per metus Amerikoje mokykloms.

Tuo tarpu Amerikos žmonės gemblėjimams išleidžia per metus apie 10 bilionų dolerių, arba tris kartus daugiau, negu mokykloms. Girtavimui čia išleidžiama 8 bilionai dolerių per metus, arba pustrėčio karto daugiau, kaip mokykloms. Rukymui čia išleidžiama 4 bilionai dolerių, arba daug daugiau, negu mokykloms.

Mokslas nėra brangus, bet tamsumas brangiai kainuoja, sako Amerikos mokyklų žinovai. L. S.

Biznieriams geriausia vieta pasiekti „Keleivys“.

BERNADOTTE VIETININKAS PARYŽIUJE

Amerikos diplomatas negras, Dr. Ralph Bunche, (viduryje) eina laikinai Palestinos tarpininko pareigas, po švedų grafo Folke Bernadotte nužudymo. Čia jis matyti Paryžiuje, Jungtinių Tautų seime, kur jis dalyvauja svarstant Palestinos klausimą. Šalia jo sėdi vertėjai.

W. Churchill Balsas

Winston Churchill jau ne pirmą kartą įspėja demokratinius kraštus, kad santykiai su bolševikiška Rusija yra blogi, eina blogyn ir dabar priejo iki to, kad jau reikia paskubomis ruošti karui ir atvirai apie tą kalbėti.

Paskutinis Churchillio įspėjimas buvo padarytas Anglijos konservatorių partijos suvažiavime Llandudno mieste, spalio 9 d.

W. Churchill sakė, kad aziatiškas bolševizmas vis labiau rodo mirtiną priešingumą Vakarų demokratijoms. Priešingumą ar prarają tarp Maskvos diktatoros ir Vakarų valstybių W. Churchill sakosi pastebėjęs dar ir antram pasauliniam karui nepasibaigus. Winston Churchill pripažįsta, kad Vakarų demokratijos padarė galybę klaidų. Jos darė klaidą, kad neužėmė Berlyno, nors anglų armija galėjo tą padaryti. Amerikos armija galėjo per kelias valandas užimti Prahą, bet to nepadarė. Vakarų valstybės galėjo nesitraukti iš Vokietijos ir likti tose pozicijose, kokias jos buvo užėmusios. Bet tai yra praeities klaidos ir jau nebeįtaisomos.

Dabartinis laikas nėra vilties su Maskvos diktatoriumi susitarti. Tų diktatorių imperialistiniai apetitai atsipalaidavo ir jie nebesuosto savo grobimo ir agresijos politikoj. Gal galima surasti kokią laikiną ir dirbtiną susitarimą, bet pastovi taika yra negalima. Nėra nė mažiausios vilties, kad bolševikų vadai ieškos pastovios taikos ir vienintelę priedaistą, kodėl Maskvos valdovai dar nesimeta į karą, yra ta, kad Vakarų demokratijų rankose yra naujesiai atominiai ginklai. W. Churchill sako, Amerika papildytų didžiausią praeitį priešingumą prieš žmonių laisvę, jei ji tuos ginklus sunaikintų, kaip tą siūlo Maskvos diktatoriai. Amerika papildytų tikrą sauzudystę, jei ji tokį pasiūlymą priimtų.

Susitarti su Rusija dar ir dabar galima būtų, bet dėl to reikia, kad: Rusija pasitrauktų iš savo teritoriją už Curzono linijos, kaip tai buvo sutarta karo metu; Rusija turėtų grąžinti laisvę Europos Rytų tautoms, kurias ji dabar laiko savo naguose; Rusija turėtų palikuoti milijonus vokiečių ir japonų karo belaisvių; Rusija turėtų liautis kaninti jos užimtos Vokietijos ir Austrijos dalių gyventojus; Rusija turėtų nuimti

milijonus pavergtų žmonių Rytų Europoje ir Azijoje. Šiandien ir Jaltose buvęs Churchill žino, kad Rytų Europos tautų išdavimas veda į neišvengiamą karą, o norint taiką išgelbėti, reikia grąžinti laisvę ir Europos ir Azijos žmonėms, kuriems Rusijos imperializmas tą laisvę pavogė.

S. D.

17 INTERNACIONALIO RAUD. KRYŽIAUS KONFERENCIJA

Keturi šimtai atstovų iš viso pasaulio buvo susirinkę Stokholme kur sekmingai buvo praveda labai plati darbų tvarka. Svarbiausias tikslas buvo pasiūlyti antro pasaulinio karo patyrimais ir praplėsti savo darbą žmoniškumo kryptimi. Priimti nuostatai apsaugojantieji civilius gyventojus karo atveju. Nutarimai gatavi, lieka tik juos patvirtinti vyriausybėms. Buvo liečiami ir DP klausimas.

Raudonas Kryžius per ilgą savo veikimą ir darbą žmoniškumo labui visam pasauly įgijo pagarbą ir simpatijas. Milijonai žmonių buvo sušelpiami įvairiausiais būdais per viso pasaulio Raud. Kryž. organizacijas. Tai ne partinė organizacija, bet organizacija kuri siekia pagelbėti visiems žmonėms, be rasės tautybės, ar religijos skirtumo. Priklausė jai ir Lietuvos Raud. Kryžius, iki sovietai ir vokiečiai jį uždarė Lietuvoje. Dabar Vokietijoje veikia Lietuvos Raudonasis Kryžius teikdamas pagalbą lietuviams.

O ką Rusija darys, kada ji pasigamins savo atominių bombų? Į tą klausimą W. Churchill atsako, kad Rusija darys tą, ką ji jau ir dabar daro. Ji grobs svetimas žemes, vergs savo kaimynus ir sieks pasaulio viešpatavimo. Atomines bombas Rusijos rankose būtų įrankis pavergti žmoniją ir įvesti visame pasaulyje sovietiską vergiją. W. Churchill baigia perspėjimu:

„Nė vienas sveikais galvojančias žmogus nemano, kad mes turime prieš akis dar neaprežtą laiką. Mes turėtume pagrįstinti įvykius ir priimti galutiną sprendimą: Mes neturėtume delsti, atidėti, nerūpestingai gyventi ir laukti, kol kas nors atsitiks, o tai reiškia, kol kas nors bloga atsitiks mums“.

W. Churchill siūlo Vakarų valstybėms TURETI aiškiai taikos programą, kokios dabar Vakarų valstybės višiskai neturi. Turint teisingus ir pastovios taikos programą, Vakarų valstybės gali turėti vilties, jei ir be karo įgyvendinti, jei savo teigiamus reikalavimus parems visa savo galia ir atominiais ginklais.

W. Churchill perspėjimas, kaip naujas perkunas trenkė į Paryžiuje posėdžiaujančią Jungtinių Tautų balą, kur begalinės kalbos niekam neatneša jokios naudos. W. Churchill perspėjimas parodė tinkamą šviesoj ir naująją Washingtono pasimojimą „tiesiog“ kalbėtis su Rusijos diktatoriumi Stalinu ir „išspręsti“ ginčijamus klausimus. Washingtono vadams, rinkimų įvairare, gal ir norisi pelnyt Chamberlaino laurais, bet kad tas patarnautų taikai, tai ir jie patys to nemano.

Didžiausia demokratijų „bėda“ iki šiol buvo ta, jos nedrįso pasakyti, ko jos nori. Jos nedrįso turėti savo taikos programos. Jos tik pakampiais dusavo, kad gerai būtų, jei būtų taika ir sugyvenimas, bet ir pirmą nejudino, kad išvaduoti

Kas Savaitė

Vinsono Afera

Amerikos spauda daug rašo, kaip aukščiausio teismo pirmininkas Vinson NEVAŽIAVO į Maskvą su „misija“, padaryti taiką su Stalinu. „Misija į Maskvą“ dabar virto paprasta „Vinsono afera“, arba prezidento patarėjų klaidžiojimu apgraužomis po užgerinimo balą... Pats prezidentas laiku nuo to sumanymo atsisakė.

Bet Vinsono „afera“ išliko viešumon ir parodė visuomenei, kad Washingtono vadai neturi aiškios politikos ir nežino, ko griežti ir ko stvertis. Republikašonams tai yra vanduo ir jų malūnų, nes toks sumanymas buvo padarytas republikonų vadams nežinant. Kurgi tada abeju partijų sutarta užsienio politika?

„Vinsono afera“ padarė nuostolių ir užsieniuose, nes kaip Paryžius, Londonas ir kitos sostinės gali atspėti, kokią „misiją į Maskvą“ Washingtonas atėityje sugalvos ir kokie Hopkinssai važiuos nusilenkti Azijos Čingizchanui?

Pro Maskvos Akulorius

Bolševikų „Vilnis“ praneša iš Francijos paskutines naujienas ir praneša jas, kaip karo komunikatus. Stai jie:

„Francijos streikininkai nugalėjo kariuomenę... nugalėjo karių ir saugumo gvardiją... Francijos angliakasiai tebestreikuoja... Šiandieną pradės streiką prekybinio laivyno jureiviai... Mieste Merlebach įvyko tikras mušis, kuris tęsėsi 12 valandų... sužeista 80...“

Bolševikų „Laisvė“ dar labiau pagrazina ir praneša, kad Francijoje:

„Darbininkai daug skelbė traukinius... Remdami angliakasių streiką, streikuojantys simtai tūkstančių kitų darbininkų...“

Tokie pranešimai iš Francijos streiku yra pilietinio karo pranešimai. Jie aiškiai parodo, ko Maskva iš Francijos komunistų laukia.

Sustabdyk anglių kasyklas, gelžkelius, pieno imones, uostus — gyvenimas suirs ir „pribres“ generolo de Gaulle valdžiai...

Stalinizmo Žinovas

W. Churchill pavadino Jungtinių Tautų organizaciją „cockpit“, arba vieta, kur suleidžiami gaidžiai pasipešti...

Nespėjo senis Churchill tą vardą „pasaulio organizacijai“ nukalti, kaip Paryžiaus J. Tautų seimas pilniausiai tą vardą patvirtino. Višinskis, Austin, Shawcross, Malik ir kiti delegatai ten taip aiškiai kalbėjo apie „nusiginklavinimą“, kad ir plikiams diplomatom plaukai ant galvų šiaušėsi. Idomiausia dalyką ten pasakė „pats“ Višinskis. Jis sakosi taip gerai žinąs leninizmą-stalinizmą, kad Austin ir Shawcross su juo ir iš tolo negali lygintis.

Apie Višinskio stalinizmą liudija tas faktas, kad jis, budamas lenku, tarnauja Maskolijai. Budamas socialdemokratu, jis, bolševikams karą laimėjus, perrmainė savo kailiuką į bolševikišką, o kada ejo pilietinis karas Rusijoje tai Višinskis svyravo, ar būti baltagvardiečiu, ar bolševiku, nes tas priklausė nuo karo eigos... Tikras stalinistas ir „pasiutusių šunų“ specialistas.

Taigi, to samdomo škurniko ir budelio paklausti j

Paryžių ir suvažiavo pasaulio diplomatai!

„Gandai be Pamato“

Chicagos „Draugas“ spalio 9 d. rusčiai baro tuos lietuvių, kurie skundžiasi dėl BALF šališkumo tremtinių traktavime. Pagal tą laikraštį, skundai tik silpnina lietuvių vieningumą, o pagal Dr. kun. Končiaus paaiškinimą, „skleidžiami gandai apie BALF šališkumą neturi pagrindo“.

Skundai negali ardyti vieningumo, jei jie yra pagrįsti, o ne iš pirmo išaužti. O kad skundai yra pagrįsti, dėlto nėra jokios abejonės. BALF pirmininkas pats pavirtina, kad jis su NCRC jau susitarė, o su kitomis „Voluntary Agencies“ dar nesutarė, tik yra „dedamos pastangos susitarti“. Vadinasi, visi per BALF i-teikti pažymėjimai eina per katalikišką organizaciją, o ji lietuvių varo per klebonų „skryningus“. Tokie yra faktai.

Jei tai yra „bešališkumas“, tai kunigas Končius lietuviškai nebemoka ir „Draugas“ jam galėtų paaiškinti, kad tai nėra vieningumas, bet vieningumo išnaudojimas katalikiško kromelio reikalams.

Drg. Jankausko Pastangos

Draugas A. Jankauskas-Jenkins, Vermonto valstijos C.I.O. unijų pirmininkas ir amalgameitų unijos generalinis organizatorius, daro dideles pastangas, kad į Vermonto valstiją galėtų atvykti bent pusantro tūkstančio lietuvių tremtinių. Drg. A. Jankauskas į tremtinių gelbėjimo reikalą deda daug širdies, daug triso ir daug praktiško sugėbimo. Linkėtina, kad jo pastangos duotų gerų pasekmių ir kad jau greitai laiku išvargę tremtiniai galėtų surasti Vermonto valstijoje darbą ir normalią gyvenimą.

Lietuviška visuomenė drg. Jankausko pastangas tikrai įvertins. Nors Jankauskas dirba lietuvių unijistų igaliotas, bet niekam nepaslapstis, kad visa darbo našta daugiausiai tenka jam vienam nešti. Geros sekmes!

Andrė Malraux

Ne taip senai „apsiėsiųtė“ komunistai į padanges keldavo francųzų rašytoją Andrė Malraux (tark Malro). Jis buvo garsus rašytojas ir geras komunistų kovotojas. Jis kariavo ne tik su plunksna, bet ir su karū. Ispanijos pilietiniame kare jis vadovavo respublikonų orlaivų eskadrilei, o iš Kinijos komunistų kovų jis parvežė labai idomius raštus.

Dabar Andrė Malraux yra generolo de Gaulle propagandos „nacionalinis sekretorius“ arba eina generolo de Gaulle partijos lyg ir Goebbelso pareigas. Andrė Malraux Francijos degolistų eilėse yra pats griežiausias komunistų priešininkas ir mano, kad su komunistais geriausiai galima susitvarkyti sumania propaganda ir... ginklais. Jis sakosi iš savo patyrimo įsitikinęs, kad komunistinė sekla yra baisiai pykta ir degolistų eilėse jis nori atpirti savo ankstybesnes klaidas.

Kiek jis klaidų atpirks, galas jį žino, bet A. Malraux yra gyvas pavyzdys, kad nuo kairiojo iki dešiniojo totalitarizmo tėra tik vienas žingsnis.

J. D.

BUS DEPORTUOTAS

Iš Rumunijos kilęs komunistas, John Santo, transporto darbininkų unijos vad, šias dienas yra deportuojamas iš Amerikos, kaip svetimtautis.

Mūsų tėvų kraštas Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos va buvo ir bus laisva. Lietuviškas Vajus. Paremkite, tautietai, tad jos darbus!

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

Kas Girdėt Chicagoje

Iškilmingai Palaidoti Dr.

Jono Šliupo Palaikai

Sekmadienį, spalio 10 d. po pietų Lietuvių tautinėse Kapinėse susirinko keli tūkstančiai žmonių, gal apie 4 tūkstančius, į musų veikėjo daktaro Jono Šliupo palaikų laidotuves.

Diena pasitaikė labai graži. Laidotuvės buvo plačiai išgarsintos musų visuomenėi. Todėl į Tautines Kapines prisirinko daug žmonių, ne tik Dr. J. Šliupo vienminčių, bet ir visokių pakraipų žmonių. Visi atėjo atiduoti pagarbą senam veikėjui, daug dirbusiam Amerikos lietuvių tarpe, musų tautinės sąmonės žadintojui, organizatoriui ir kovotojui.

Laidotuvių programa buvo įdomi, buvo pasakyta kalbų, "Pirmyn" ir "Birutės" chorai padainavo, buvo išklausa užuojautos pareiškimų iš tolimų kolonijų nuo organizacijų ir pavienių lietuvių veikėjų. Gauta ir aukų.

Kalbas sakė Dr. Kazys Grinius, buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas. Jis įvertino Jono Šliupo veikimą, kaip autozininko, rašytojo, organizatoriaus ir kovotojo, mylusio kelią į Lietuvos nepriklausomą gyvenimą.

Konsulas Petras Daužvardis vertino Dr. J. Šliupą, kaip kovotoją už Lietuvos nepriklausomybę ir kvietė nenuilstamai kovoti, kad Lietuva vėl būtų laisva nuo svetimųjų okupacijų.

Kalbėjo Dr. M. Vinikas. Jis kažkodėl norėjo įrodyti, kad Dr. J. Šliupas nebuvo laisvamaniis (jis sakė "bedievis"), o tikrai buvęs tolerancijos šalininkas. Be abejonės, Dr. J. Šliupas skelbė toleranciją, bet jis turėjo juk ir savo pažiūras. Sako, Šliupas neskelbė jokios "bedievybės", bet aš kadaise skaičiau Šliupo išverstą "Spėką ir Medegą" ir gavau visai kitokių įspūdžių. Dr. J. Šliupo veikimo, negu Dr. M. Vinikas, kurs, gal but, neturėjo laiko tai Šliupo išleistą knygą perskaityti? Bet tiek to.

Gražią kalbą laidotuvių pasakė Dr. P. Grigaitis, o iš senesnių atvykusių lietuvių tarpo kalbėjo p. Kutra.

Negerai buvo, kad toliau minioje kalbėtojų veik visai negalima buvo girdėti, nors jie ir kalbėjo per garsiakalbius. Užtat žmonių susidomėjimas prakalbomis greit išnyko, nes negalima klausytis kalbų, kurių nesigirdi. Matomai, laidotuvių organizatoriai nesitikėjo tokių didelių minių žmonių, o todėl ir garsiakalbiai nebuvo plačiau išvedžioti. Negirdėdami kalbų, žmonės, ypač kurie toliau stovėjo, pradėjo vesti diskusijas tarpusavyje ir jų susidomėjimas laidotuvių atvežio, o pasakui pradėjo skirstytis namo.

Tautinės kapinės turėtų

pasirūpinti, kad ateityje tas nebeįvyktų, nes jau ne pirmas kartas, kada Tautinėse Kapinėse susirinkusių minios negali girdėti, kas iškilmėse vyksta.

Laidotuvių iškilmes pradėjo komiteto pirmininkas Balčiūnas, o jas vedė M. Gudelis.

Neužmirškime Lapkričio 13

Lietuvių socialdemokratų 4-os kuopos vakariene jau artinasi. Lapkričio 13 d., šeštadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 Halsted st. socialdemokratų rengia šaukiamą metinę vakarienę, į kurią susirinks pažangiosios visuomenės draugai. Vakarieneje šeimininkaus draugės Ladigienė, Jasinskienė, Kučinskienė, Matikonienė ir kitos draugės, kurių pavardžių negavau sužinoti. Todėl vakarienei neabejojama bus gera.

Bus ir muzikinė programa, o įžangos kaina tik \$2.50, kas pagal dabartinę brangenybę, neturėtų svečių atbaidyti. Vakarienės pradžia lygiai 8:30 val. Prasidės paskirtu laiku.

J. J. P.

MACKEE'S ROCKS, PA.

"Tvirtos" Širdies Kryp-
telėjimai

Musų mieste gyvena pasiturintis žmogus, buvęs biznierių F. Imbrasas, kurį vadiname dėde. Apie to dėdės širdį norėjau papasakoti, nes tai įdomu. Dolerių klausimais dėdės Imbraso širdis visada buvo kietoka ir pinigų jis niekada nemėgė. Todėl jį ir turi. Bet imkime jo politiška širdį.

Dėdė Imbrasas į Ameriką iš antro karto atvyko po pirmo pasaulinio karo iš Lietuvos. Jis keliavo iš Lietuvos į Ameriką per Sovietų Rusiją ir keliavo ilgai, daug matė ir atvažiavęs į McKees Rocks buvo labai karštas antibolševikas. Tada jis turėjo kietą širdį bolševikams. Jis labai daug mums pasakodavo apie bolševikų žiaurumus Lietuvoje ir Rusijoje. Rodydavo užmuštų ir pakartų žmonių paveikslus ir sakydavo, kad tai bolševikų darbas. Net nesinorėdavo tikėti, kad bolševikai galėtų daryti tokias piktadarības.

Dėdė Imbrasas skųsdavominoje kalbėtojų veik visai negalima buvo girdėti, nors jie ir kalbėjo per garsiakalbius. Užtat žmonių susidomėjimas prakalbomis greit išnyko, nes negalima klausytis kalbų, kurių nesigirdi. Matomai, laidotuvių organizatoriai nesitikėjo tokių didelių minių žmonių, o todėl ir garsiakalbiai nebuvo plačiau išvedžioti. Negirdėdami kalbų, žmonės, ypač kurie toliau stovėjo, pradėjo vesti diskusijas tarpusavyje ir jų susidomėjimas laidotuvių atvežio, o pasakui pradėjo skirstytis namo.

Tautinės kapinės turėtų

Dėdė Imbrasas begaspadoriaudamas kluibe, nors ir prohibicijos laikais, susitaupė šiek tiek dolerių, apšildė kluibo gaspadoriaus pareigas, nusipirko bučėnų toje dalyje miesto, kur bolševikų kluibas, ir pradėjo verstis savistoviu bizniu, nemėtydamas savo dolerių, kur nereikia, kol pasijuto, kad jau jam nereikia nė sunkiai dirbti, nė biznio rūpesčiais kvaryti savo galvą.

Biznyje jis susidraugavo su Juozu Miliausku ir biskis po biskio, bolševikiškos idėjos pradėjo minkštinti pirma dėdinos, o po kiek laiko ir dėdės širdį. Palaipsniui abiejų Imbrasų galvosena apsisvertė kojomis aukštyn, kas pirmiau jiems buvo žiauru ir baisu, tai dabar pasidarė gražu. Net ir tie paveikslai, iš kurių dėdė Imbrasas aiškino bolševikų žiaurumus, dabar virto bolševikų priešų žiaurumais.

Dėdė Imbrasas, iš antibolševiko atvirto į "progresyvių" vienašalį, kad bolševikai buvo toli ir jo pinigų jie negalėjo kesintis. Bolševizmas gražiai atrodo, kai jis yra už penkių tūkstančių mylių. Bet staiga į šito apsisvertelio namus atėjo laiškas iš jo giminaičio Austrijoje, kad gelbėtų tremtinį nuo bado ir vargo. Pradžioje dėdė Imbrasas manė, kad ir jo giminaičis yra koks nors "kriminalistas", nes "Laisvė" taip pravedžiojo visus tremtinius. Bet vėliau jis "Laisvėje" pasiskaitė Paleckio ir kitų bolševikų vadų nuomonę, kad apie 80 nuosimčių tremtinių yra visai geri žmonės, tik "sukladinti". Tada, pagal "Laisvės" linijos kryp-
telėjimą, kryp-
telėjo ir dėdės Imbraso širdis. Jis padėjo atvykti giminaičiui Dr. J. Kamarauskui į Ameriką, nors pirma davė jam "patarimus" važiuoti į bolševikišką rojų.

Atvažiavo giminaičis, o tuo tarpu bolševikiškos "Laisvės" linija vėl kryp-
telėjo, kaip jaučiu uodega. Bolševikai pamatė, kad tremtiniai jais nepasitiki ir į Lietuvą negrįžta, todėl jie ir vėl pradėjo biauroti visus tremtinius. Dėdės Imbraso širdis ir vėl sukielėjo, bet giminaičis jau čia, jo prievarta nebeįvyks į Paleckio špitolę. Dėdė Imbrasas atsidūrė nei šioje nei toje kioje padėtyje. Bet dėdė norėjo pasirodyti sportas.

Rugpjūčio 22 d. jis savo ojažoje rezidencijoje suruošė atvykusiui giminaičiui pasitikimo parę. Sukvietė visus Pittsburgho "progresyvius", tokius pat bolševizmo garbintojus "iš tolo". Susirinko tie Maskvos kruvinosios diktatūros garbintojai ir tremtinio pasitikimas, na ir pradėjo kalbėti apie sovietiškojo rojaus malonumus (vis iš tolo, per penkių tūkstančių mylių). Pagaliau Juozas Miliauskas, visų Maskvos ablavukų vad, paklausė tremtinį Kamarauską, kodėl jis negrįžo į laimingą tėvynę, o atbėgo čia į supuvusią Ameriką? Tremtinys trumpai atsakė, kad jis negalėjo grįžti į tėvynę, nes Lietuva yra rusų okupuota užimta, o jis nenorėjo svetimiems tarnauti.

Musų progresyviai, išgirdę šitokią atsakymą, pasijuto, kaip šaltu vandeniu apipilti. Bet skandalo nekėlė ir viskas paliko ramybėje. Bet tarpe "progresyvių" dėdės Imbraso širdies kryp-
telėjimas sukėlė visokių įta-

IR DEWEY GAVO TOMEIČIŲ

New Yorko gubernatorius T. E. Dewey kalba Mount Vernon, Ill., kur koks tai blonzas ir jį metė minkštą tomeitę ir aptaškė jo švarką. Bet Dewey neatkreipė dėmesio į tomeitę ir nors švarkas murzinas, bet tęsia savo kalbą farmeriams apie republikonų partijos politiką.

rimų. Kai kurie pradėjo manyti, kad Imbrasas vėl grįžta į savo antibolševizmą, kurį jis rodė seniau. Dėdė Imbrasas "progresyvius" bandė nuraminti, kad jis tvirtas, kaip ažuolas, savo "įsitikinimuose". Taigi "tvirtas".

Dėdė Imbrasas praktiškai įrodė, prie ko veda "Laisvės" linijos kraipymasis. Jei "L." būtų be paliovos keikusi tremtinius, dėdė Imbrasas būtų savo giminaičio visai negelbėjęs. Dabar giminaičis išgelbėtas, o "Laisvės" linija įsako jį skaityti "banditui".

Teko girdėti, kad tas giminaičis dabar išvažiavo gyventi į Chicago. Matyti, dėdė Imbrasas tremtiniui, kaip ir tas "didysis dėdė Maskvoje, yra daug malonesnis, kada jis yra toli... S. B.

PITTSBURGH, PA.

Pagerbs S. Bakano 35 Metų Visuomeninė Darbuotė Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 6-ta kuopa rengiasi prie atšymėjimo S. Bakano 35 metų visuomeninio darbo tarpe Pittsburgho ir apilinkės lietuvių. Tamsiųjų rengiamas bankietas, lapkričio 7 dieną, Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje, 142 Orr st., South Pittsburgh, Pa.

Šiais metais sukanka 35 metai kaip S. Bakanas veikliai darbuojasi tarpe Pittsburgho ir apilinkės lietuvių.

vių kaip laikraščio korespondentas ir kaip draugijų organizatorius.

S. Bakano pasidarbavimu buvo įkurtos kelios SLA kuopos ir 3-čias SLA apskritis; taip pat per tą visą laikotarpį jis yra žinomas "Tėvynės" skaitytojams, kaip korespondentas. Bakanas daug darbuojasi ir kitose organizacijose.

Kaip laikraščio korespondentas, Bakanas yra žinomas "Naujienų" skaitytojams daugiau kaip per 30 metų, turbūt nuo pat dienraščio atsiradimo. "Keleivio" skaitytojai irgi jau per daugelį metų gerai pažįsta Bakaną, kaip jo laikraščio gerą korespondentą.

Kartais, bendraisiais lietuvių reikalais, ypač Lietuvos vadavimo darba lietuviams klausimais, S. Bakanas rašinėja ir į vietines "Lietuvių žinias".

Dabartinio laiku Bakanas daug dirba ALT Pittsburgho skyriuje, kaip sekretorius. Reikia pasakyti, kad S. Bakanas turi daug ir nuosirdžių draugų tarpe Pittsburgho lietuvių.

Prie tos progos noriu priminti gerb. S. Bakano draugams, kurie norėtų dalyvauti jo pagerbimo bankiete, kad užsisakyti tikietus pas mane, 708 Doolittle st. Carnegie, Pa., arba pas rengimo komiteto narius.

E. K. Šiurmainienė.

Biznieriams geriausia vieta pasiskelbti "Keleivyje."

Worcesterio Naujienos

WORCESTERIEČIAI SU-
RINKS \$100,000 BALF'ui

Amerikos gyvenimo nepaži-
nimo.

BALF pirmininkas kun. Dr. J. B. Končius lankėsi Naujojoje Anglijoje: Bridgeport ir Waterbury, Conn., Easton, Lawrence, Worcester ir kitose Mass. valstijos lietuvių kolonijose. Lankėsi ir Maine valstijoje, kur tyrinėjo galimybes apsigyventi atvykstantiems tremtiniams.

Visose vietose, viešose susirinkimuose, pasitarimuose, skvyrų mitinguose pirmininkas teikė patarimus ir atsakinėjo į įvairiausių šaltos, imigracijos, blankų maldymo ir kitais reikalais klausimus, susijusius su BALF veikla, ypač BALF vaju.

Visų entuziastiškiausiai pirmininkas buvo sutiktas Worcester, Mass. Tos kolonijos veikėjai mano, kad tokiu didumo kolonija, kaip Worcester, Mass., BALF vajuje turi ir gali surinkti mažiausiai \$100,000. Worcesteriečiai įsitikinę, kad jeigu visos Amerikos lietuvių būtų taip gyvai susirūpinę BALF vaju, šio vaju metu būtų galima surinkti iki 5 milijonų dolerių tremtiniams gelbėti.

Pirmininkas lankėsi dar Philadelphia, Pa. ir Newark, N. J. ir čia tarėsi su BALF veikėjais, visuomenės bei masiniuose susirinkimuose kalbėjo apie tremtinių šalpos problemas, imigraciją, D. P. bilių, BALF vaju, BALF seimą ir t. t., panašiai kaip ir kitur.

Visur patirta, kad veikėjai jaučia, jog BALF'as, Amerikos lietuvių ir lietuvių draugai teikia tremtiniams daug vilčių ir juos dvasinai stiprina. Bet, "prie dvasinio peno", pirmininkas pabrėžė, "reikia ir aukų". "Tik aukos gali vaikūčius išgelbėti iš džiūvos ir seneliams paginti amžių".

Daug kur pirmininkui teko išgirsti apie vieno ar kito tremtinio klaidas, ne dėl blogo noro, bet dėl nepažinimo gyvenimo sąlygų. Bet daug daugiau pirmininkui teko sutikti kuklių tremtinių, kurie galima statyti pavyzdžiu visiems, kaip pageidaujami Amerikai imigrantai. Reikėtų tik apie pavyzdžius įsikuriančiuosius daugiau spaudoje rašyti, visuomenę informuoti, kad lietuvių tremtiniai reikalingi ir naudingi, o mažiau kelti vieno kito netakingą pasielgimą, tik dėl

HOOSICK FALLS, N. Y.

Mirė Klemensas Pokenis

Spalio šeštą dieną čia mirė Klemensas Pokenis, 76 metų lietuvis, kilęs Lietuvoje nuo Šiaulių. Velionis susirgo spalio 2 d. Po poros dienų buvo nuvežtas į ligoninę ir ten šeštą spalio mirė. Palaidotas spalio 8 d.

Velionis paliko septynių sunus ir devynių anukus. Buvo laisvų pažiūrų žmogus ir geras kaimynas.

Velionis, kai jaunas buvo, buvo paimtas į rusų armiją ir 1904 metais buvo nuvarytas kariauti už carą į Mandžuriją. Kariauti už Rusiją jis nenorėjo ir pabėgo iš pulko. Žinoma, Rusijoje pasilikti negalėjo ir atvyko į Ameriką, kur visą laiką gyveno Hoosick Falls.

Tebunie jam lengva naujos tėviškos žemėlė.

Draugas.

TORONTO, ONT.

Daugėja Ateivių

Naujų ateivių socialdemokratų vis daugiau ir daugiau atvyksta į Kanadą ir jų jau nemažai įstojo į mūsų skyrių. Gal jų naujos idėjos labiau pagyvens musų apmirusį veikimą. Taip bent tikime.

Musų skyrius, nors ir neturtingas, vienok pinigų ne laiko išde, vis karts nuo karto pasiūcia maisto siuntinių į Europą, tai studentams, tai musų veikėjams ar šiaip tremtiniams. Štai ir šiandien išpirkau 4 siuntinių po 20 svarų. Dar pasiūciau \$27.—per drg. Mačėnų, kurs atsisaukė musų draugų gelbėjimo reikalu.

Taigi, ši tą atliekame. Stengsimės šios žiemos sezoną išnaudoti įvairiems parengimams, kad ir vėl parinkus kuopos išdui pinigų. O. H.

ŽODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir

Lietuviškai - Angliškai

A. LAIJO Žodynas

Nauja Laida

2 tomai. 1300 pusl.

KAINA 12 DOLERIŲ

SU APDARAIŠ \$14.00.

Piguks siųskit su užsakymu:

DR. D. PILKA

546 E. Broadway

South Boston 27, Mass.

Laikas Užsisakyti Kalendorių

"Keleivio" Kalendorius 1949 metams jau spaudoje, todėl pranešam draugams, kad dabar jau galima jį užsisakyti. Užmokestį galima prisiųsti kartu su prenumerata, arba ir atskirai.

Mes busime draugams dėkingi, kurie nelauks "paskutinės dienos", bet prisiųs užsakymą dabar, nes tai palengvins mums darbą. Ir mes galėsime greičiau išsiųsti Kalendorių tiems, kurie bus užsisakę jį anksčiau.

1949 metų Kalendorius daugeliu žvilgsnių bus įdomesnis, negu pirmiau buvo. Visų pirma, bus reformuota jo kalendorinė dalis, kur greta krikščioniškų vardu, bus paduoti ir tautiški lietuvių vardai.

Be to, 1949 metų Kalendoriuje bus platus straipsnis apie atominę energiją. Aprašymu ir iliustracijomis bus parodyta, kas yra atomas, kaip išrodo jo konstrukcija, kaip jis skaidomas, kaip įvyksta sprogiškas ir tt. Šitokios literatūros lietuvių kalboje iki šiol dar nebuvo.

Bus, žinoma, ir kitokių naudingų informacijų, politikos ir mokslo žinių.

Nors popiera prabango trigubai, Kalendoriaus kaina pasilieka tokia pat, kaip buvo—50 centų.

Prašome adresuoti taip:

"KELEIVIS"

636 Broadway,

South Boston, Mass.

WORCESTER, MASS.
**CHESTNEY'S
CANTEEN**

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus,
gardžiai pagamintų Val-
gių ir Ufkančių

Cia gaunama ir "Keleivis"

pavieniais numeriais

90 MILLBURY STREET

WORCESTER, MASS.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė
Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažįsta Staliną nuo jo kuditystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, įvėjų ir vardų nurodymais.

Paskutiniuosius laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo esti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užima jo vietą, kai giltinė jį nusineš?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway,

South Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie.

—Labas rytas.

—Ar žinai, vaike, ko aš šiandien pas tave atėjau?

—Nežinau.

—Na, tai pasakyk: atėjau ant rodos.

—O kuo galiu tėvui padėti?

—Palauk, pirma aš tau išklumočiu savo trubelę, o paskui kalbėsime apie roda. Pirmiausia turiu pasakyti, kad mes turėjome faita blaivininkų susaidės mitingą. Matai, mūsų susaidės prezidentas turėjo imenynas, tai užfundijo tris bonkas šnapso.

—Kodėl tris?

—Tris dėlto, Maikie, kad toks numeris yra teisingiausias, ba turi pradžia, vidurį ir pabaigą. Juk ir traicė šventa susideda iš trijų asabų.

—Ir pasigėrę susimušė?

—Ne, Maikie: faitas iški-
lo dėl to, kad atsirado vienas bedievis, kuris nenorėjo klaupis, kada nutarė sukaltėti poterių prieš bonkos atidarymą. Mat, aš, kaip staršas generolas, padariau komandą, kad visi suklauptume, o jis pavadinė mane asilu. Už tokį įžeidimą aš jam užvaziavau per marmuzą, o jis man ki-
rto du kartus ner ausį. Buvau jau išitraukęs šoblę, ale ki-
ti memberiai mudu perskyrė. Tai gi, kaip tu, Maikie, žinai visokius zokonus, tai išvirozyk man dabar, ar aš galiu jį pasodinti už tai dēlon, ar ne?

—Šitokį klausimą, tėve, tikrai teismas galėtų išspręsti: bet j teisma dėl to neverta eiti.

—Kodėl neverta?

—Todėl, kad tėvui nebutų iš to jokios naudos. Dėliskim, kad teismas ir nuteistų jį kokiam mėnesiui kalėjimui, tai ką tėvas iš to gautum? Nieko. O jeigu teismas jį išteisintų, tai tėvo upas pasidarytų da blogesnis.

—Jo negali išteisinti, Maikie, ba jis kaltas.

—O kaip tėvas įrodysi, kad jis kaltas? Juk pats pradėjai muštis.

—Jes, Maikie, bet jis nenorėjo klaupis.

—Tai jo dalykas, tėve.

—Kaip tai jo? Laikė maldos visi turi atsiklaupiti.

—Visai ne, tėve. Žydai meldžiasi stovėdami, ir net su kepurėmis. Ir jie sako, kad jų tikėjimas esąs geresnis, nes taip tikėti juos iš-

mokines pats Dievas, kuris davęs jų vadui Maiziui dešimtį savo prisakymų.

—Aš tau pasakysiu, Maikie, kad tikras tikėjimas yra tikrai vienas ant svieto, tai yra katalikų tikėjimas, nes tik per jį galima pažinti po-
nį Dievą.

—Ar tėvas jį pažysti?

—Šiur, kad pažystu.

—Tai gal pasakytum, kaip jis išrodo?

—Nevermai, vaike, kaip Dievas išrodo. Kaip ateis Sudna Diena, tai tu pats ji pamatysi. Ir pamatysi, kad tik vieni katalikai bus priimti į dangaus karalystę. Tai ką dabar sakysi?

—Aš pasakysiu, kad anie "dangaus karalystę" tėvas nieko nežinau.

—Ale mūsų klebonas žino.

—Nežino ir jis.

—Tai kas žino? Gal žydi?

—Ir žydai nežino.

—Gal sakysi, kad ir šventas tėvas nežino?

—Suprantama, kad ne. Jeigu kunigai žinotų, kas yra ta "dangaus karalystė", ir kaip jį pateikti, tai jie tarp savęs nesiginėtų. Dabar gi yra šimtai visokių tikėjimų, ir kožno tikėjimo kunigai vis kitaip aiškina dangų. Lygiai taip, kaip tie šeši iminčiai, kurie ginčijosi apie drambli.

—Apie kokius iminčius tu kalbi, Maikie?

—Indijai yra tokia pasaka, tėve: ejo svki šeši akli iminčiai ir užėjo drambli. Užėjo tą gyvulį jie pradėjo eimintis, kas tai per daiktas. Kadangi jų akys nieko nematė, tai jie pradėjo rądomis ar ie jį graibytis. Vienas nusitvėrė už dramblio snukio ir pradėjo šaukti, kad tai didelis žaltys. Kitas atsimušė į šoną ir pradėjo tvirtinti, kad tai ne žaltys, bet kalnas. Trečiam pasitakė uodeva ir tas pareiškė, kad tai ne žaltys ir ne kalnas, bet stora virvė. Zinoma, visi jie klydo. Taip yra ir su kunigais, tėve.

—Gana, Maikie! Tu gali išvesti mane iš kelio.

SUSIRĖMIMAS SU STREIKIERIAIS FRANCIJOJ

Ši pirmadienį Francijos policiją ir kariuomenę turėjo susirėmimas su streikiojančiais angliakasiais. Kariuomenė buvo pasiūstą kasyklas prižiūrėti, kad kasyklos nebutų užpildytos vandeniu. Susirėmime daug žmonių sužeista.

Sacco-Vanzetti

1920 metais balandžio mėnesį, Massachusetts valstijoje, prie South Braintree miestelio, nežinomi plėšikai užpuolė vienos batų dirbtuvės algu išmokėtoją ir jo sargą, kurie gabeną pinigų darbininkams išmokėti. Algu išmokėtojas ir jo sargas buvo nušauti, o pinigai pavogti.

Tokių prasižengimų Amerikoje pasitaiko gana dažnai ir tada niekas į tai įvyki neatkreipė daug dėmesio. Policija pradėjo ieškoti užpuolikų. Dvi savaites vėliau policija smėla du italų ateivius, Nicola Sacco ir Bartolomeo Vanzetti. Abu suimtieji buvo žinomi tarpe italų, kaip anarchis-
tai.

1921 metų pavasari suimtieji italai buvo teisiami ir teismas pripažino, kad jie kalti. Jie buvo nuteisti mirti. Areštuotuosius teisė pri-
siekusių teismas, kuriam pirmininkavo teisėjas Webster Tayer.

Teismas tarė savo žodį. Sacco-Vanzetti buvo pasmerkti ir tikrai pats tas teismas, ar teisingiau pasakius, teisėjas Webster Tayer ir tepalėjo svarstykty, kad byla būtų svarstoma iš naujo. Toki tvarka Massachusetts valstijoje buvo iki 1939 m.

Tuo tarpu keli nuteistųjų vienminčiai Bostone pradėjo siuntinėti spaudai, įvairioms organizacijoms Amerikoje ir užsienio protestus ir įrodymus, kad nuteistieji italai yra nekalti, kad teismas nebuvo užtenkamai bešališkas, kad jie buvo nuteisti ne dėl savo kaltės, bet dėl savo ištikinimų.

Nuteistųjų draugai, per nenuilstamas pastangas, su-
kėlė susidomėjimą Sacco-Vanzetti byla. Žmonės nuo Maine iki Kalifornijos pradėjo teirautis, kas yra tie Sacco-Vanzetti, kuriuos teismas pasmerkė mirti už žikluotą plėšikavimą? Įvairios organizacijos užsienio irgi pradėjo įdomintis, teirautis, o paskui ir protestuoti prieš "klasine justiciją", arba prieš nuteis-
tųjų nekaltų žmonių vien-
dėl jų ištikinimų.

Sacco-Vanzetti byla vėliau pasigavo propagandos reikalmi komunistai, kurie pradėjo organizuoti protes-
tų demonstracijas įvairiuose miestuose. Parvžiūje vienoje demonstracijoje bomba užmūšė net 20 žmonių. Romoje minios buvo užpuolusios Amerikos ambasados namą. Amerikos ambasadoriui Parvžiūje buvo pakišta bomba. Sacco-Vanzetti var-
dai išgarsėjo po visą pasaulį. Montevidėo uoste Uragu-
vėlais laivu krovėviai pradėjo boikotuoti Amerikos prekes. Lisabonoje bomba sprogo Amerikos konsolato namuose.

Tuo tarpu byla tesėsi. Viena apeliacija po kitos buvo atmamos. Teisėjas W. Tayer užsispyrusiai laikėsi pirmojo teismo tarimo.

Per ištisus šešius metus nuteistieji mirti anarchistai laukė "galutinio žodžio".

Paraliau, sentyni metai po South Braintree plėšimo, tas galutinis žodis buvo tartas ir nuteistieji italai anarchistai buvo nužudyti.

Tai buvo 1927 metais, rug-
pjūčio 23 d.

Amerikoje Sacco-Vanzetti byla tiek buvo išgarsė-
usi, kad visuomenės spaudimas privertė Massachusetts gubernatorių Fuller "per-
svarstyti" byla. Gubernato-
rius paskyrė tris žymius žmones byla peržiūrėti, duoti jam raportą. Pagal raportą gubernatorių žadėjo apsispręsti, ar nu-

teistųjų pasigailėti, ar ne.

Gubernatorių paskyrė Har-
vardo moksloinės pirmininką A. Lawrence Lowell.

Massachusetts Technologijos Instituto pirmininką Stratton ir teisėją Robert Grant. Paskirtieji asmenys

bylą peržiūrėjo ir pranešė, kad, jų ištikinimu, Sacco ir Vanzetti yra kalti. Gu-
bernatorių po to nutarė nepakeisti mirties sprendimo ir nuteistieji anarchis-
tai buvo nužudyti.

Bet Amerikos visuomenė je paliko klausimas neatsakytas: Ar Sacco-Vanzetti kalti, ar ne? Visuomenėje paliko neramus jausmas, kad gal teismas padarė klaidą ir nužudė nekaltus žmones. Tą jausmą stiprino tas faktas, kad tas pats teisėjas, kurs pirminkavo bylos svarstymui pirmą kartą, paskui turėjo tirti spren-
džiamą žodį dėl bylos per-
svarstymo. Dar labiau tą jausmą didino patys nuteis-
tieji, kurie visai neatrodė panašūs į plėšikus. Jie buvo paprasti darbininkai, vienas žuvu pardavėjas, kitas batsiuvis, bet žmonės inteligentiški, šviesūs, apsi-
skaitę. Ypatingai visuomenės simpatiją sužadino B. Vanzetti, labai inteligentiškas žmogus, filosofas. Kal-
tinamųjų pasiaiškinimai tei-
sme, jų laišškai ir dabar, po 20 metų juos skaitant, sakyt-
sako, kad tie žmonės nebuvo gengsteriai-plėšikai.

Neramus jausmas dėl Sacco-Vanzetti nužudymo ir dabar dar jaučiamas. Šias dienas pasirodė storulė knyga, parašyta žymių teisininkų. Harvardo profesoriaus Edmund M. Morgan ir New School for Social Research profesoriaus G. Louis Joughlin, užvardyta: "The Legacy of Sacco and Vanzetti".

Du žymūs teisių profesoriai iš naujo peržiūrėjo Sacco-Vanzetti byla ir sako: JIE BUVO NEKALTI. Tei-
smas juos nužudė, o nuteis-
tieji!

Profesorai Morgan ir Joughlin perkėlė visus teis-
tųjų patiktus faktus, liu-
dininkų ir pačių kaltinamųjų parodymus, prokuroro ir advokatu kalbas ir priejo išvadą, kad Sacco-Vanzetti byloje buvo papildyta le-
galia žmogžudyste, arba teismo klaida. Kadangi tei-
smo sprendimas įvykdėtas, tai klaidos atitaisyti nebėra galimybės. Bet nuteistųjų eeras vardas turi būti atsta-
tytas, o Sacco-Vanzetti turi būti pavyzdys visuomei ir visiems teismams, kad ir teismuose klaidos pasitaiko.

Profes. Morgan ir Joughlin sako, kad teisėjas W. Tayer padarė klaidą, neišda-
mas kitam teismui bylos persvarstyti. Ypatingai tuo-
dru profesorai smerkia gu-
bernatorių paskirtą trijų žymių asmenų komisiją, kuri turėjo byla peržiūrėti, bet savo užduoties tinkamai neatliko. Tuo-
dru profesorai sako, kad Lowell-Stratton-Grant komisija yra dar kal-
tesnė ir už teisėją Webster Tayer dėl nekaltų žmonių nužudymo.

Teismas Sacco-Vanzetti byloje nebuvo bešališkas. Kaltinamieji buvo anarchis-
tai, jie buvo ateiviai ir tas nuteikė prisiekusiųjų sū-
riešius. Be to, jie buvo paprasti cinkluoti, kai kurie liudininkai juos neva apma-
žino, jie apklausinėjami iš-
siskūnėję ir davė klaidi-
nančius parodymus. Prie to prisidėjo kaltinamiesiems pragaistini supuolimai, gu-
drus prokuroras, slausaži-
uris teisėjas ir netikęs gyn-
jas...

Po Sacco-Vanzetti nužudymo praėjo virš 20 metų. Bet jų byla nėra užmiršta. Tai yra pavyzdys neteisingo, šališko teismo. Dabar praužė baisus karas, milio-
nai, nekaltų žmonių žuvo. Bet Sacco-Vanzetti klausimas vis vien yra gyvas, nes jis visada primena reikalą kovoti už bešališką teisi-
numą. Ju klausimas prime-
na reikalą kovoti ir už pa-
naikinimą mirties bausmės.

1947 metais rudeni Sacco-Vanzetti gynėjai kreipėsi i Massachusetts gubernatorių Bradford, kad Bos-
tone, Common parke būtų leista pastatyti mažas pa-
minklas nekaltai nužudytiems italų anarchistams. Gubernatorių nesutiko, nes, sako, byla dar tebėra visų atmintyje ir dar gali sukelti aistrų. Klausimas li-
ko atidėtas.

Sacco-Vanzetti turėjo draugų ir neva "draugų". Tokiais buvė komunistai, kurie Rusijoje anarchistus žudo ir kalėjimuose pudo, bet dėl Sacco-Vanzetti nu-
teismo labai garsiai "pro-
testavo". Kaip, iš tikrųjų, komunistai į tą byla žiūrė-
jo, liudija toks atsitikimas: 1927 metais Sovietų amba-
sadoje Berlyne tarnavo ma-
no vienas pažistamas. Jis pasakojo, kad po nužudymo Sacco-Vanzetti toje am-
basadoje buvo kuo ne šven-
tė, nes rusų propagandistai skaitė tų dvejų anarchistų nužudymą "labai naudingų dalykų propagandai".

J. D.

Televizija Pinga

Televizija yra brangus reikalas. Jei nori kiek ge-
resnį aparatą isigyti, reikia nuo 400 iki 900 dolerių mo-
kėti. Mano "kaimynystėje" yra pardavėjas, kurs lange ištatė puikų televizijos priimtuvą, kartu su radio ir kitokiomis gudrybėmis ir pažymi kainą \$2,645! Pirk, jei nori. Bet kaip aš galiu pirkti, jei aš ir per metus tiek neuždirbu. I tą kainą įeina \$150 televizijos apar-
ato itaisymai...

Televizija turės atgilti, kaip ir visi nauji dalykai. Pirmą kainos aukštos ir brėkė nekoki, o paskui kai-
nos eina žemyn, o prekė gerėja. Tas yra neišvengia-
ma, tikrai klausimas—ka-
da?

Šias dienas National Company, Maldene, Mass. paskelbė, kad ii išleidžia į rinką televizijos aparatus už \$189.50 ir už \$199.50. Pradžioje tie aparatai bus pardavinėjami tikrai Bosto-
ne, o paskui jie pasklys ir po visą Ameriką ir, žinoma, drivers ir kitus televizijos aparatus gamintojus važiuoti žemyn su savo kainomis.

Malden kompanijos aparatai turės 7 colių dydžio ekraną ir galės priimti vaiz-
dus su paprasta antena, to-
dėl irengimo iškaščių ne-
bus. Dabar televizijos apa-
ratai perkant mažiausiai 50 dolerių išeina "irengimui".

Jei aparatas gali veikti su paprasta antena, tai jo į-
rengimas yra paprastas ir jo-
kokių irengimų išlaidų ne-
turėtų būti.

Malden kompanija sako, kad jos aparatai veikia ger-
rai "kiekvienojo patogioji vieta". Kas yra "patogi" vieta? Tai yra toki vieta, kur arlinkui nėra elektros motoru, kurie gali trukdyti televizijos aparato veikimą. Tai reikią vieta, apie ku-
rią nėra aukštų namų ir ki-
tokių kliučių.

Jei vieta yra "nepatogi", tai tada ir Malden kompa-
nijos aparatai reikalaus ypatingos antenos ir susida-
rys irengimo iškaščių apie

MARGUMYNAI

Spalvos Tamsoje

New Jersey Zinc kompa-
nija išleidžia šėių spalvų dažus (maliavas), kurios yra matomos tamsoje. Juo-
tamsiau, juo tos spalvos ge-
riau matomos. Jos yra da-
romos su fosforo priemaišu ir šviečia, kaip šviečia fos-
forizuoti laikrodžių rodyk-
liai.

Naujieji šviečiantys dažai gali būti naudojami laip-
tams nutepti patamsiuose, kad žmonės galėtų saugiau vaikščioti. Tie dažai tinka ir visokiems užrašams daryti, kad jie ir tamsoje būtų matomi. Dažai tinka ir pa-
puošinams sienose piešti.

Nauji dažai yra šėių spalvų: mėlynos, mėlsvos, žalios, geltonos, orenžinės ir raudonos.

• **Mokytojų Trukumas**

Amerikai artimiausių de-
šimties metų bėgyje būtina reikės 1,390,000 naujų mo-
kytojų mokyklose, nes mo-
kinių skaičius su kiekvie-
niais metais didėja. Bet nau-
jų mokytojų, pagal dabar daromą mokytojų paruoši-
mą, per ta laiką padidės tikrai 200,000.

Naujų mokytojų paruoši-
mas darosi vienas iš skau-
džių reikalų. Sako, kad mo-
kinių skaičius po dešimties metų bus 9 milijonais dides-
nis, negu dabar.

• **Tai Yra Įstatymas!**

Įstatymų reikia laikytis. Įstatymus reikia gerbti. Po-
licija tam ir yra kad žmo-
nės laikytusi įstatymų.

Pavyzdžiui, Detroito mie-
stas išleido įstatymą, kad žmonėms nevalia miegoti vonioje besimaudant. Taip sako įstatymas!

Dar geresnių įstatymų turi South Dakota valstija. Ten kiekvienas žmogus kiekvieną valandą sulaužo koki nors įstatymą. Pavyz-
džiui, ten nevalia pardavi-
nėti pieną sekmadieniais po 9 valandos ryto; Nevalia miegoti surių dirbtuvėj, jei suriai nėra supakuoti; Ne-
valia rodyti sekmadieniais muviu, jei paveikslai rodo tragediją, komediją, operą, baletą, farsą ir tt.

Tokių foniskų įstatymų Amerikos valstijose yra tuk-
stančiai. Jie neva tai "vei-
kia", nes yra įrašyti į kny-
gas, bet apie juos žmonės nežino ir žinoti nenori.

• **Tyrinės Atlanto Kalnus**

Laivas "Atlantis" praeitą savaitę vėl išplaukė iš Wood Hole, Mass. į Atlan-
to vandenyną daryti jurų gilumų tyrinėjimą. Šį kartą "Atlantis" nori ištirti aukštų kalnų grandinę, kuri jau senai yra atrasta Atlanto vandenyno dugne. "Atlan-
tis" laivu plaukia daug spe-
cialistų su įvairiais instru-
mentais. Jie žada parvežti kalnų tikslų žemėlapi.

• **Newporto Bokštas**

Apvalias, aukštas New-
port, R. I., bokštas praėjusią vasarą turėjo garbingų svečių. Jo apžiūrinėti ir ka-
sinėti buvo atvykę profeso-
riai ir kitoki akiniuoti po-
nai. Jie norėjo sužinoti, ar tą bokštą pastatė vikingai, prieš kokį tukstantį metų, ar gal tai buvo tikrai pirmo-
jo Rhode Island gubernato-
rių bokštas.

35 dolerius, bet užtai kom-
panija žada duoti metams garantiją.

Ta pati Malden kompa-
nija, kuri imasi numušti te-
levizijos aparatų kainas, pagarsėjo 1924 metais su savo pigiais radio aparatais. Ji ir tada atliko visu-
menei patarnavimą išaida-
ma į rinką su nupigintais radio priimtuvais.

R. M.

riaus malunas...

Tyrinėjimas bokšto pa-
slapties dar neišaiškino. Profesoriai ir kiti žinovai atvažiuos ateinančią vasa-
rą ir vėl darys savo kasinė-
jimus.

Ginčas dėl Newport bok-
što kilmės jau eina daug me-
tų. Yra dvi partijos: viena sako, kad Skandinavijos vi-
kingai tą bokštą pastatė ir kad tai buvusi pirmoji baž-
nyčia Amerikoje; kita par-
tija stovi už gubernatoriaus maluną!

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime mu-
są krautuvej visokių mašinų iš-
randavojimui, kaip tai Floor San-
ders, Wall Paper Removers, Boar-
Sanders ir kitų. Taipgi turime vi-
sokių pentų, varnių, sienoms po-
periu, plumbing, elektros reikmė-
nų. Pristatymas veltui. Kreipkitė

Flood Sq. Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway. So. Boston.
Tel. SO 8-4148

Tel. SOU 2712 arba BIG 901

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SOBoston 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
175 HARVARD STREET
Camp. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS
J. I. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Serečdomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienos
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimball Building
Kambarys 205
BOSTON. Telf. Lafayette 2871
arba: Somerset 2044-5
SPECIALISTAS KRAUVO, INKSTŲ
IR NERVŲ LIGŲ

Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir viso-
kios rūšies alų baliams, vestu-
vėms į namus ir sales. (-)
Savininkai:

Juozas Ariuškas ir
Juozas Skendalis.
Telef.: SOU 3141.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

4PDAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom
400 par ir i to-
limas vietas
Saugi prižiūras, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

4PDAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom
400 par ir i to-
limas vietas
Saugi prižiūras, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

Vermontas Priims DP

**709 FARMERIAI NORI DARBININKŲ — YRA VIE-
TA 1,600 ŽMONĖMS — DAUG NORINČIŲ PATEK-
TI Į VERMONTĄ — RIUOKRATINĖ MASINA
NEIŠSIJUDINA.**

Tukstančiai „išvietintųjų žmonių“ skursta Europos griuvėsiuose. Jų tarpe yra tukstančiai lietuvių, kurie laukia jau ketvirtį metų kur jiems dėtis, kas su jais bus daroma, kur jie galės apsigyventi ir pradėti naują gyvenimą.

Amerikos kongresas priėmė įstatymą, kurs numato įleisti į Jungtines Valstybes 200,000 išvietintųjų žmonių. Dar prieš tai Vermonto valstijos gubernatorius E. Gibson viešai pareiškė, kad Vermonto valstija gali ištiesti pagalbos ranką išvietintiems žmonėms Europoje. Pasiremiant tuo gubernatoriaus pareiškimu Vermonto valstijos dar priežiūros ir ukių komisijos padarė apklausinėjimą Vermonto fermerių tarpe, ar jie norėtų samdyti išvietintus žmones žemės ukių darbams. Buvo apklausinėjama apie 13,000 fermerių.

1865 fermeriai atsiliepė į tą užklausimą. 709 fermeriai pareiškė savo sutikimą samdyti išvietintuosius žmones ir pasižadėjo aprūpinti juos butu ir darbu. Apklausi-
sinėjimas buvo daromas liepos mėnesį, kada fermeriai yra labai užimti, bet, nemažais skaičiais fermerių surado laiką į apklausinėjimą atsiliepti.

Pagal fermerių atsakymus pasirodė, kad 359 fermeriai nori samdyti pavienius darbininkus ir užtikrinti jiems darbą ir butą; 152 fermeriai pareiškė noro samdyti vedusius žmones su šeimomis ir užtikrinti jiems darbą ir butus; 147 fermeriai sutinka samdyti pavienius, arba vedusius su šeimomis ir gali jiems užtikrinti pastovų darbą ir butus. Bendrai paėmus, apie 1600 žmonių iš Europos stovyklų gali mūsų valstijoje rasti pastovaus darbo ir gyvenamą butus.

Vermonto valstijoje trūksta darbininkų ne tik farmose, bet ir pramonėje. Čia būtų vietos daug didesniams skaičiams išvietintųjų žmonių, negu parodė fermerių apklausinėjimas.

Kaip tik išvietintieji žmonės Europoje išgirdo, kad Vermonto valstijoje yra progos įsikurti, tuoj pasipylė prašymai parupinti leidimų atvykti čia dirbti. Dabar ant mano stalo guli keli tukstančiai vardų žmonių, norinčių atvykti į Vermonto valstiją.

Yra darbų: yra įstatymas, kurs numato žmones įleisti; yra norinčių tuos darbus dirbti. Bet iki šiolie reikalingas negalėjo pajudėti iš vie-

tos dėl biurokratinės masinės nepaslinkimo. Įstatymas senai priimtas, bet DP komisija vis neprisiruošė parupinti blankų, kurias užpildo numatomieji darbdaviai savo busimoms darbininkams ir užtikrina jiems darbą ir butą. Ta „DP Komisija“ pati sako, kad ji yra „užversta“ fermerių ir kitokių darbdavių pasiūlymais priimti išvietintuosius žmones. Bet kol komisija susidūrė, kol ji susitvarkė, laikas bėgo. Jau virš trijų mėnesių, kaip įstatymas priimtas, o dar tik pirmas laivas su išvietintais žmonėmis žada atplaukti. (Jis, sako, jau plaukia). Lėtas komisijos darbas arba biurokratinės masinės gurgždėjimas atrodo vienintelė kliūtis, kodėl išvietintųjų žmonių atvykimas iš Europos į Ameriką trūkdoši. Mes vis tikime, kad DP Komisija išsijudins ir ims sparčiau savo darbą dirbti, kad ji suras daugiau laivų išvietintiems žmonėms gabenti ir nebevilkins tų žmonių gelbėjimo iš Europos skurdo, nevilties ir griuvėsių.

Iš visų Amerikos kamų ateina žinių, kad fermeriai ir kiti darbdaviai mielu noru nori priimti išvietintuosius žmones. Amerikos darbininkų organizacijos irgi pasisakė už įsileidimą išvietintųjų žmonių.

Pagal senąjį imigracijos įstatymą į Ameriką kasmet gali atvykti 150,000 atėvių, pagal paskirtas „kvotas“. Bet ne visi kraštai savo kvotas užpildo. Pavyzdžiui, Anglijos kvota yra 65,721 žmogus per metus, Airijos kvota — 17,853 žmonės per metus, Vokietijos kvota — 25,957 žmonės. Bet tie kraštai savo kvotų niekada ne užpildė. Per karo metus imigracija veik visai buvo sustojusi. Todėl ir pagal senąjį imigracijos įstatymą atėvių skaičius yra daug mažesnis, negu įstatymas numatė. Kaip bežiūrėtume, bet Amerikoje yra vietos ateiviams, o dabar yra ir kongreso tarimas.

Mes Vermonte, Raudonojo Dobilo valstijoje, darysime žygius, dėsimė pastangas, kad mūsų broliai galėtų atvykti čia ir ramiai dirbti, kad jie rastų čia naują tėvynę ir būtų naudingi šios šalies piliečiai.

A. Jankauskas.

\$250,000 Lietuvai vaduoti nebus didelė suma, jei Tu, Tautietė, prisidėsi savo gera auka!

JO SALDAINIAI SUKĖLĖ DIPLOMATŲ GINCUS

Aviacijos seržantas Ralph Felling (dešinėje) skraido į Berlyną su maistu. Pakeliui jis mėtė Berlyno vaikams saldinių pakuokius, kuriuos jis išmeta iš orlaivio su mažiukais parašiusiais. Berlyno vaikai tuos saldinių pakuokius gaudė, kaip kokią reikybę. Kiti lakunai irgi pradėjo tą patį daryti. Saldiniams pirkti lakunai pradėjo gauti aukų iš Amerikos mokyklų, kur vaikai sudėdė po centą kitą saldiniams pirkti. Bet Sovietų Sąjunga pradėjo protestuoti prieš tas „saldinių bombas“ ir reikalauja, kad amerikiečiai liautųsi tą daryti. Dabar dėl R. Felling geros širdies kilo Rytų-Vakarų naujas ginčas. Kairėje matyti R. Felling šeima, žmona ir du vaikučiai.

Roputės ėda Dolerius

Mūsų valdžia šį rudenį jau išleido bulvėms ar roputėms supirkinėti 57 milijonus dolerių! Valdžia jau turi supirkti 37 milijonus bulvių!

Tai nėra juokai, bet šalta statistika. Skaicius paduoda pati valdžia, arba valdžios pinigais sukurta „Commodity Credit Corporation“, kuri TURI bulvių perteklių supirkti, kad bulvių kainos nenukristų.

Valdžios ekspertai sako, kad iš šių metų derliaus valdžiai dar teks supirkti kokių 30 milijonų bulvių, po \$1.42 už bušelį. Ar valdžia nori ar nenori, ji turi bulves už tokią kainą pirkti, nes toki kainą yra kongreso nustatyta.

Kada valdžia turės savo sandėliuose 70 milijonų bulvių bulvių, ką ji su tomis bulvėmis darys? Taigi, to ir pati valdžia nežino. Ji bulves perka ir krauna į sandėlius, bet ką su bulvėmis daryti, — to nei ji, nei niekas kitas nežino.

Bulvių kainas palaikyti buvo nutarta karo metu, kada valdžia norėjo paskatinti fermerius daugiau bulvių sodinti. Farmeriai valdžios paklausė. Kad fermeriai neatsidurtų bėdoje su savo bulvėmis, kongresas jiems užtikrino gana gerą kainą už bulves. Paskėmė, kada pasibaigė karas, fermeriai ir toliau gana daug bulvių sodino ir geras kainas už bulves gavo. 1946 metais, pirmais metais po karo, valdžia bulvių kainą palaikymui išleido 96 milijonus dolerių. Šiais metais ji turės gal ir daugiau išleisti.

Idomu yra tas, kad šiais metais fermeriai daug mažiau žemės bulvėmis buvo apsodinę, negu seniau. Patys fermeriai suprato, kad per daug bulvių priauginus jų gal nebebus kur dėti. Todėl 1948 metais bulvėmis buvo aršodinta tik 2 milijonai 352 tukstančiai akerių žemės, o 1946 metais bulvėmis buvo apšodinta 2,669,800 akerių. Bet šiemet derlius buvo geras, fermeriai gerai išdirbo žemę, iškūrė laukus, oras pasitaikė geras, tai bulvių derlius gavosi geras ir valdžia vėl turi kastytis, kad bulvių perteklių supirktų.

Kada sakome, jog valdžia „kastijasi“, tai yra tik pasakymas. Valdžia bulves superka iš mūsų visų pinigų. Ji ima mokesčius ir tais pinigais bulves perka, kad bulvių kainos būtų aukštos. Kada vartotojas nueina į

krautuvę bulvių pirkti, jis moka aukštą kainą už tas bulves, kurias jis pats savo pinigais pabrangino! Atrodo kvailas dalykas, ne tiesa?

Bet toks „kvailas dalykas“ yra ne tik su bulvėmis, bet ir su visais kitais fermerių produktais. Valdžia palaiko kainas ir kviečių, ir kornų, ir medvilnės, ir kitų produktų. Toks yra įstatymas. Bulvės yra tik vienas pavyzdys. Spėjama, kad šiais metais valdžia turės išleisti apie 2 milijonus dolerių mūsų pinigų žemės ukių produktų kainoms palaikyti.

Bet mes dar neatsakėme į klausimą, ką valdžia darys su supirktomis bulvėmis? Valdžios ekspertai sako, kad pigiausias dalykas būtų palikti supirktas bulves PUTI sandėliuose, arba išmesti jas į „dompas“. 1946 metais matėme pikėčius, kaip trokai privazioja prie didelio bulvių kalniuko ir „dompina“ bulves į šmatus...

Tie paveikslai tada sukėlė baisų pasipiktinimą visame krašte. Pasaulyje žmonės badauja, o čia valdžia brangiai supirktas bulves meta lauk! Žmonių pasipiktinimas privertė valdžios ekspertus ieškoti kokios nors išeities, daryti ką nors su bulvėmis jų nenaikinant. Toki išeitis yra.

Bulvė yra ne tik žmonių maistas, bet ji gali būti ir pašaras. Bulvė gali būti ir žaliava, iš jos galima spiruoti vartyti. Bulves galima džiovinti, malti ir bulvių miltus gabenti į užsienius badaujantiems žmonėms maitinti. Galima ir nedžiovintas bulves gabenti į užsienius, kur žmonės badauja. Bulvių naikinimas yra tikras prasidėjimas, nors gal kartais jas sunaikinti pigiau atsieina, kaip naudingai suvartoti. Todėl dabar valdžia bulvių nebenaikins. Bent taip ji žada.

Vienas pavyzdys, ką su bulvėmis galima daryti, yra toks. Šiais metais kai kuriose Wisconsin valstijos vietose buvo sausa vasara ir pašarinės žolės neužaugo. Gyvulių augintojai būtų turėję išparduoti savo gyvulius, nes jiems truko pašarų. Toj pačioj Wisconsin valstijoje yra didelis bulvių perteklius. Valdžia pasiuntė gyvulių augintojams 1,635,000 bulvių bulvių po 15 centų už bušelį gyvuliams šerti. Wisconsin karvė bulves ėda po 15 centų

už bušelį, o kai mes nueiname į krautuvę bulvių pirkti, tai už jas mokame po pus-trėčio dolerio už bušelį! Bepigu karvei...

Valdžia bulves kartais parduoda tiems patiems fermeriams, kurie patys bulves valdžiai parduoda. Tik su tuo skirtumu, kad valdžia iš fermerių bulves perka aukštomis kainomis, o fermeriams jas parduoda pusvelčiui... Išeina ne kas kitas, kaip fermeriams išmokama PARAMA.

Paėmė pavyzdį su bulvėmis. Bet galima būtų paimti ir kitus produktus, kurių kainas valdžia palaiko. Gautųsi toks pat vaizdas. Įstatymas reikalauja, kad valdžia supirkinėtų fermerių produktus, kad kainos nekristų. Įstatymą išleido kongresas ir pagal tą įstatymą kainos bus palaikomos iki 1949m. galo. Paskui, kada susirinks naujas kongresas, gal tas įstatymas bus pakeistas.

Šių metų gegužės 14 d. prezidentas Trumanas siūlė kongresui pakeisti tą įstatymą. Jis siūlė, kad kainų palaikymas būtų padarytas „lankstus“, žiūrint koks derlius uždera. Jei geras derlius, tai kainos galėtų būti žemesnės. Jei derlius blogas — kainos turėtų būti aukštesnės. Bet kongresas prieš rinkimus nenorėjo „nusidėti“ fermeriams ir paliko tą patį įstatymą veikti toliau. Republikonai, kurie taip garsiai šneka prieš visokį valdžios kišimąsi į ūkio gyvenimą, visai nepamiršo pakelti rankas už žemės ūkio produktų kainų palaikymą. Po rinkimų, žinoma, tas įstatymas bus pakeistas, nes jis yra per daug neteisingas. Jis skriaudžia miestų vartotojus.

B. V.

JUOKAI

Sunkūs Laikai

Teisėjas klausia vagį: — Ar tu vienas įsilaužei į to žmogaus butą, ar turėjai kokį pagalbininką?

— Ne, — ponas teisėjau, — dabar laikai sunkūs, nelengva pasisamdyti padėjėją, o ir pasitikėti bet kam negalima.

Kiek Avis Turėtų Kojų?

Kartą Abraomas Linkolnas paklausė pas jį atvykusius lankytojus: „Kiek kojų turėtų avis, jeigu jos uodegą pavadintume koja?“ Užklaustieji chorū atsakė, kad „Avis turėtų penkias kojas“.

— Ne, — sakė Linkolnas, — avis visvien turėtų tik keturias kojas, nes pavadinimas uodegos koja, dar nepadarė iš jos kojos.

LIETUVOS TREMTINIAI PAJIEŠKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE

Pajieškomi čia asmenys malonės kreiptis į Lietuvos Konsulatą, kurio adresas yra paduotas šių pajieškojimų pabaigoje. Konsulas praneš, kas jų pajieško ir iš kur.

Ambraziejūtės Marija ir Ona Liuda iš Ylakių val.
Andriukaitė Marija iš Per- Merkienė - Vaičytė.
vazninkų km. Kidulių val. Mikšys iš Raikanų km., Pan-
Arnašenė - Vištartaitė Mari- delio val.
ja iš Silalės val. Miliunienė - Karisavičiūtė
Balyniūtė Konstancija iš Aly- Magdė iš Punsko.
taus apskr. Minderytė-Ogorodovienė Ma-
Bielys Vincas iš Navininkų rija iš Pabaisko par.
km., Punsko val. Mockevičiūtė - Muryrienė A-
Buda Bronius ir Mykolas su- gota iš Krasnovo val.
nuo Juozo iš Ariogalos par. Murynas Jonas iš Agurkų
Burza iš Klevų kaimo. km., Punsko val.
Buvidas Antanas ir jo bro- Nedvaraitė Kotryna.
lis, kilę Buividų km., Varnių v., Novickas Stasys, kilęs gal iš
Telsių ap. Anykštės, Utenos ap.
Buzytė - Dubosienė Elzbieta. Pajaujytės dvi seserys, gyv.
ir vyras Simas iš Kauno ap. Hemloke.
Daneika Kazys. Pavilonis Jonas iš Gyvakarų
Dauksaitė Emilija iš Suba- kaimo.
čiaus val. Pavilonis Julius, Petras ir
Domeika Leonas iš Zarėnų Povilas iš Suvalniškio.
val., Telsių ap. Pavilonytė Teklė iš Suvalnis-
Drazdauskas Antanas iš Ne- kio, Rokiškio ap.
muniškio dv. Užpalių val. Peterikė - Ziekienė ir vyras.
Dubosa Antanas iš Kauno Petraitis Juozas ir Petraity-
apskr. tės Nastazija ir Ona iš Šiluvos
Gaidimavičiūtė - Ratkauskie- val.
nė Adelė iš Varnių val. Plušauskas Ignas.
Galdinaitė Aldona iš Skuodo, Poremski Vaclovas, gimęs
atvykusi Amerikon 1945 m. Šiauliuose ir turėjęs krautuvę
Giedraitis Liudas, žmona ir Rygoje, prašo atsiliepti gimines
ir pažįstamus.
Gogis Balva. Puidokas Vincentas.
Grazinis Antanas, sunus Pumeris Juozas iš Kaupiškio
Aleks. valsč.
Grigas Andrius ir Martynas Račius iš Kupavo km., And-
iš Pagyvenio kaimo, Ariogalos rejava val.
val. Rasiūnas Mateušas iš Rinku-
Gudaitė - Kontrimienė Bar- nų km., Garliavos val.
bora iš Kretingos ir vyras An- Rauličikiai Antanas ir Kazys
tanais ir vaikai Antanas, Karo- iš Alytaus ap.
lina ir Pranas, gimę Amerikoje Raulinaitis iš Navinykų km.,
Jasinskas Romas ir Vytautas Vilaviškio ap.
gimę Amerikoje, gyvenę Vilke- Richardienė - Navakaitė Sa-
lių km., Tverų val. lomeja, iš Daujėnų val.
Jazdauskienė - Levickienė Rumkis Rudolfas nuo Tau-
Rimkaitė Marija, iš Kvedarnos ragės.
Jogminas Pranas ir sesuo Sirtautaitė Bronė iš Stonų
Ona iš Rietavo val. km., Raseinių ap.
Jonušaitis Liudvikas iš Paša- Skribicki Ferdinand ir Vilius
tonio km., Tauragės ap. Skudman Olga ir jos duktė
Jučas Jokubas. Flora.
Kalinauskis Petras ir sesuo Starinskas Juozas ir Ona iš
Ieva iš Ervilko val. Beigeriškių km.
Kamblevičiūtė Karolina iš Steponkus Kazys iš Pašaltenio
Alytaus ap. gyveno Cleveland, km.
Ohio. Šileika Stasys ir sesuo Petro-
Kavaliauskaitė Antanina iš nelė iš Garliavos par.
Šiaulių. Šileikys Antanas iš Užezėrės
Kliorikaitienė - Slovikaite km., Sedos val.
Magdė iš Raudieniškių km., Subačiūtė iš Kemarūnų k.
Kalvarijos val. ir vyras Juozas, Salnius Donatas iš Kretingos.
gyveno Worcester. Senda Augustas ir jo sesuo
Kondrat Constantine, gyv. iš Mergutakių km.
Chicagoje. Seputienė Teklė ir jos duktė
Kontrimas Antanas ir Juozas Sofija iš Kretingos.
pas ir sesuo Petronėlė iš Zarė- Simakauskas iš Akmenynų
nų val. km., Liubavo val.
Kopp - Petrikaitė Mėta iš Stasulaitis Albertas, gimęs
Tauragės val. Amerikoje, gyv. Tytuvėnuose,
Krauleidienė - Pupsytė Juze- Raseinių ap.
fa, jos sesuo Petronėlė ir bro- Stukas Petras, buvęs Ameri-
lis Karys, gimęs Amerikoje. kos kariuomenėje.
Klaipėdietis. Susnys Jonas, Jurgis, Petras
Krikštanas Vladislovas iš Be- ir Povilas ir Susnytės Marta,
tygalos val. Ona ir Teklė iš Panemunio.
Kryžinauskas Jurgis iš Švent Taramda Jonas iš Anykščių
erio val. apylinkės, gyv. Kuboje.
Kučinskis Petras iš Tverų vl. Tiskėvičius Jonas, sunus Ka-
Kumpikas Bronius iš Batakių zimiero, iš Pabaisko, prašo at-
km., Tauragės ap. siliepti gimines.
Kundrotas Petras ir Tomas Consulate General of Lithuania
ir sesuo iš Zarėnų val. 41 West 82nd street,
Kupreišis Jonas ir Kazys iš New York 24, N. Y.

**Expert Watch Repairing
3 to 7 Days Service**

Ketvirtis and Co.

Watches - Jewelry - Diamonds
Radios - Electrical Appliances
379 W. Broadway, So. Boston
Tel. SOU 4649

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtingiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpų ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti \$5,000,000.00.

Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje.

Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00.

Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzaminavimą apmoka Susivienijimas.

Tapk Susivienijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

**LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.**

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ

Keistas Paprotys

"Life" žurnalo 27 rugsėjo laidoj tilpo idomus Franko Gibney'o straipsnis apie priešvestuvini paprotį, kuris yra užsilikęs Olandijoje dar nuo viduramžių. Einant tuo papročiu, vaikas turi išbandyti merginą dar prieš apsivedimą.

Ne visoj Olandijoje tas paprotys praktikuojamas, bet Staphorsto miestelyje jo esą laikomasi religingai.

Jaunųjų romansas tenai prasideda taip, sako Gibney: visų pirma, jaunas vaikas nūžuri patinkamą sau merginą, kurią jis norėtų vesti. Tada jis prisitaiko ir nutraukia jos krepšį, kurį ji nešiojasi prisijuostą prie šono. Jei mergina leidžia jam tą krepšį nusinešti, tai reiškia, kad ji sutinka su juo mylėtis.

Prie kiekvieno namo Staphorsto miestelyje esą mažutis kambarelis, kuris turi nedidelį langeliuką ir atskiras duris. Į tą kambarelį paprastai eina gulti mergina. Vaikinas ateina prie jos durų su tuo krepšiu ir švilpauja. Mergina atidaro duris ir įsileidžia jį vidun. Jis išbuna su ja tenai ištisą naktį. Jos tėvai džiaugiasi, kad dukterė jau turi vaikną ir galės ištėkti.

Bet ne visada buna tokia laimė.

Vaikinas lankosi pas ją pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Kai praeina nustatytas laikas ir mergina tampa neščia, tada vaikinas pareina namo ir jo tėvai, susitarę su jos tėvais pradeda ruošti vestuves.

Bet jeigu mergina per bandomąjį laiką nepasidaro neščia, tai vaikinas ją pameta ir visas miestelis žiūri į ją su panika. Būvęs jos kandidatas į vyrus pastato ties jos durimis baidyklę, o jo draugai primeto ant jos kiemo visokio laužo ir šiukšlių. Tai ženklas, kad romansas iširo ir vestuvių šnairuoja.

"TOKYO ROSE" SAN FRANCISCO MIESTE

Pagarsėjusi per karą japonų propagandistė, Amerikoje gimusi japonė, kuri per radio kurstydamo Amerikos kareivius "važiuoti namo", tarpe kareivių buvo gavusi "Tokyo Rose" vardą. Dabar ji parvežta iš Japonijos į Ameriką ir čia matyti, kaip ji eina su sargybiniu San Francisco uoste. Amerikoje ji bus teisiamą už šalies išdavystę.

PADARĖ MAŽIUKUI SUNKIĄ OPERACIJĄ

Philadelphijos ligoninėje slaugė Mary Skahill slaugo mažiuką ligonį, kurs laikomas inkubatoriuje. Mažam vaikučiui, kai jis buvo dar tik trijų dienų amžiaus, buvo padaryta gerklės operacija. Jo gerklė buvo taip apsigimusi, kad maistas ėjo į plaučius, o ne į pilvą. Operacija šitą apsigimimą atitaisė ir dabar vaikutis jau sveiksta ir rengiasi grįžti namo pas mamą.

NELIUDĖKIM, SESES.

Neliudėkim, sesės, Prarastus jaunystės; Kas jau atgyventa, Niekumet negryžta.

Bukime mes ramios, Namų šeimininkės, Išauklėjus sunus Ir dukreles puikias.

Mums jau yra laikas Senom pasilsėti, Priėmimo židinio Dienas palydėti.

Jei mes sugebėjom Ką gero sukurti, Tą jau vaikūželiams Galime paskirti.

Todėl bukim ramios, Užbaigusios darbus, Tegul mūsų ainiai Mina naujus takus. Prisiuntė

A. Liutkuvienė.

BALSUOKIT UŽ 4-TĄ REFERENDUMĄ.

Šių metų lapkričio 2 d. bus Amerikos prezidento rinkimai, ir be to dar įvairiose valstijose bus balsuojami įvairūs vietiniai reikalai.

Massachusetts valstijoje, tarp kitko, bus balsuojamas gimdymo kontrolės klausimas, kuris ant baloto bus pažymėtas kaip Question 4. Mes patariame visiems mūsų skaitytojams balsuoti už tą klausimą YES.

Šitas referendumas siūlo pakeisti dabartinius valstijos įstatymus taip, kad daktarai galėtų duoti išteklėjimams moterims patarimų, kaip išvengti nėštumo, jeigu to reikalauja moteries sveikata.

MOTERIS PADĖJO AT-RASTI AMERIKĄ.

Šiomis dienomis Jungtinėse Valstijose buvo švenčiama Kolumbo diena. Lai kraščiai ir radijo komentatoriai plačiai aiškino Amerikos atradėjo nuopelnus žmonijai. Bet niekas nenurodė, kad pusė garbės dėl Amerikos atradimo priklauso moteriškai, butent Ispanijos karalienei Izabelei, kurios rūpesniu Kolumbus buvo duoti 3 laivai ir surošta visa ekspedicija istoriniam jo žygiui.

Kolumbas prašė pagalbos savo drašiam sumanymui iš Italijos karaliaus, maldavo

Ispanijos valdoną ir jo patarėjus, bet vyrai nenorėjo jo klausyti, juokėsi iš jo. Tik Izabelė pritarė jam ir padėjo. Jeigu ne šita moteris, Kolumbas vargiai būtų Ameriką pasiekęs.

Senbernių Vargai

Chicagietis A. R., kuris priklauso prie "nekalto berniuko susaidės", nusikundė "Keleivio" 38-tame numery, kad šeimininkės jį apvagiančios. Viena nesena pavogusi iš jo kišenius 4 dešimtukus — gal ne ji pati, bet jos motina.

Šitą šmeižtą jisai taiko man, nes jis gyvena pas mano dukterį, o aš neseniai buvau nuvažiavusi savo dukterį aplankyti. Kitąsyk aš pati tą vietą laikiau, kur dabar A. R. gyvena, ir laikiau įnamius per 12 metų, bet nei vienas niekad nėra įtaręs manęs vagyslavimu. Tada aš buvau daug biednesnė negu šiandien, nes tai buvo depresijos laikai, kada mes visi vargomė, tačiau niekad nepaėmiau nei cento, kuris man nepriklausė.

Bendrai imant, kambarninkas gali lengviau šeimininkę nuskriausti, ypač jeigu jam duodama privilegija naudotis virtuve. Čia jis nutvers tau svogūną, čia cukraus, čia pipirų, čia bulvę ir taip toliau, nes dėl kiekvieno mažmožio negi bėgs žmogus į krautuvę, ypač kuomet čia po ranka visko yra ir galima pasiimti. Nors tai mažmožiai, bet kai dažnai tas kartojasi, tai pasidaro jau nuostolis. Ypač tas duodavosi jausti, kai aš dirbdavau tik už 11 centų į valandą. Aš tačiau nesi-skundžiau ir į laikraščius nerašiau, kad "burdingiečiai apvagia gėsdines". Kai pastebėjau, kad mano virtuvės daiktai nuolat mažėja, tai išdėdama dirbti užrakindavau jos savo kambarį.

Tai gi, kartoju, ir tais sunkiais laikais aš nesu svetimo cento paėmus, tik kiti pasiglemždavo mano visokių dalykų.

Šiandien gi aš gyvenu jau daug geriau ir svetimi dešimtukai man jau labiau nereikalingi. Šiandien aš jau kitiems galiu paaukoti ir auksą. Aš jau nusiumčiau 15 siuntinių tremtiniams; jie man kainavo po keletą dolerių. Tai gi skau-

du darosi, kuomet toks nedėkingas senbernis, kaip A. R., iš pavydo ar keršto sumetimais, per spaudą apšmeižė mane vagilka, pavogusią jo 4 dešimtukus!

Nors A. R. šmeižia mane ir kitas moteris, bet prie-glaudos vistiek ieško pas-ta pačias moteris, nes sa-vos neturi.

Reikia pripažinti, kad senberniams gyvenimas var-gingas. Bet argi dėlto mes, šeimininkės, kaltos? Jie turėtų būti dėkingi, jeigu randa kur prieglaudą, bet ne šmeižti moteris.

Ta pati moteris.

KĄ REIŠKIA SPAUDOJE VARTOJAMI ĮVAIRUS SUTRUMPINIMAI.

Boul. — Bulvaras, gatvė, kurios viduriu prisodinta medžių.

Bot. — Bolivija.

Bot. — Botanika, bota-niškas.

Braz. — Brazilija, brazi-las.

Brig. — Brigada, briga-dyras.

Brit. Mus. — Britų muzie-jus.

Bros. — Brothers (bro-liai).

Bu., bush. — Bušelis.

Bx. — Box (dėžė).

C. — Karbonas, Celsius (termometras, pagal kurį 100 laipsnių karščio reiškia verdantį vandenį).

Cal. — Kalendorius, Ca-lifornia.

Cam. ir Camb. — Cam-bridge.

Cantab. — Cantabrigien-sis (lotiniškai cambridgis-kis).

Cap. — Kapitolius, vy-riausis miestas, sostinė; ka-pitonas; didžioji abecėlės raidė.

cc. — Kubinis centimet-ras, arba vienas gramas.

C.C.P. — Code of Civil Procedure (pilietinių įstat-yimų surašas).

C. Cr. P. — Code of Crimi-nal Procedure (baudžia-mųjų įstatymų surašas).

Cd. — Cadmium (kad-mis, toks metalas).

c. d. v. — Carte de visite (vizitinė kortelė).

Cel., cels. — Celsius, Cel-siaus termometras.

SAKO, 'NEMORALIŠKAS'

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neusitiktis Vyrų; (2) Zydinti Gi-ris; (3) Klaida; (4) Korekta. Josie nurodoma, kaip žmonės paikai tiki ir visokius prietarus, burtus ir tt. 15c

ANGLSKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

Dažnas nori pasižiūrėti, kaip tas ar kitas žodis lietuviškai vadinasi. Mes kasdien girdime daug angliskų žodžių, bet dažnai nežinome, kaip tikrai jie lietuviškai vadinasi. Tam reikalinga yra reikalingas geras žody-nas. Tai gi kas turi giminių Europoje ir nori jiems pagelbėti angliskai išmokti, tai geriausiai jiems pasi-tarnaus pasigedamas žodynas. Tai kiseninio dydžio, 400 puslapių kny-ga, su išsamiu nurodymais. \$3.00

KUR MUSŲ BOCIĄ GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmo-nės gyveno Rojuje. Bet mokslas Ro-ju visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lošinė buvo siaurėje. Ir ši knyga parodo, kodėl taip mano-ma. Labai idomi ir pamokantys skaitymas. Kaina 25c

Šitas 16 metų jaunikaitis, Ronald C. Simmrin, policijos suimtas už nemoraliską pasielgimą, nes jis buvo pa-gautas su Mrs. Fay Brody Kahn, 31 metų moteriške ir dvejų vaikų motina. Jauni-kaitis areštuotas ir turės at-sakyti teisme už nemoralis-ką elgesį.

Didysis SAPNININKAS Su Salemono Galva

Graziais mėlynais viršeliais, parankaus formato, daugiau kaip 300 puslapių, kuriuose su-rašyta apie 1,500 visokių sapnų. Kaina \$2, bet "Keleivio" skai-tytojams tik \$1.00.

Gaunamas "Keleivio" knygy-ne. "KELEIVIS"

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

'Keleivio' Knygos

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Arba komunistų diktatura faktų šviesoje. Visi nori žinoti apie Rusi-ją. Visiems kyla klausimas kodėl Rusija neusitiktis su kitomis valsty-bėmis ir kodėl Rusija nenori įsileisti iš kitur žmonių pasižiūrėti kaip ji tvarkosi? Ar yra Rusijoje laisvė, ar yra demokratija, kokie darbininkų uždavimai ir ar gali darbininkai iš- pragyventi? Dabar rusai sako kad Lietuva, buk tai yra Rusijos dalis. Rusai dabar Lietuvą valdo, tai kas yra tiesa apie Rusiją tai yra tiesa apie dabartinę Lietuvos padėtį. Ko-kia Lietuvos ateitis gali būti? Atsa-kymus į šiuos klausimus galėsi gau-ti nasipirkęs naujai išleistą knygą- 98 puslapių didumo. Kaina 50 centų.

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad norisi, atsaus nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be val-gio žmogus silpsta? Ir delko vienas maistas duoda daugiau spēkų, kitas mažiau. Delko žmogui reikia cuk-raus, druskos ir kitų panašių daly-kų? Kodėl jam reikia riebalų? Ši-tuos klausimus suprasti tiktai iš šios knygtės. Parasė Dr. G-mus. Jos kaina tik 15c

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Ši intri-guojanti politiskai-ekonomiskai klau-sima aiškina garsusis Vokietijos so-cialdemokratų teoretikas Karl Kaut-sky. Kaina 10c

KUNIGŲ CELIBATAS

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežius kunigai nespirduoja. Čia išaiškinta visa jų bėpatystės istori-ja, jos pasekmės ir doriskas dvasi-kijos nuopelnas. Šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų moterys, dukterys ir mylimosios ne-papultų į tokia kunigų globą. Para-sė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., suletuvino Ferdinand de Samogitia. Kaina 25c

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS

Ši knygelė aiškina proletariato fi-losofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuoti-kus, tai perskaityk šitą knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protau-jantiems darbininkams neapnauja jama. Kaina 25c

ZEMAITES RASTAI

Ar žinote, kad Zemaitė buvo vie-na žymiausių lietuvių rasytojų? Ar žinote, kad ji buvo paprasta kai-mo moteris, mažai mokslo išėjusi, gyvenė ukijoje ir augė raštų pa-rašiusi Lietuvoje ir Amerikoje. "Ke-leivis" parduoda jos raštus parašy-tus Amerikoje, kada ji čia lankėsi laike pirmojo pasaulinio karo. Tu-o-se raštuose ji gražiai aprašo, gra-žiai papuočia ir gražiai pagrima muo gyvenimą būdą ir mūsų papro-čius. Knygoje yra paveikslas su gar-sios rasytojos parašu, taipgi paveik-slai vaikų prieglaudų, kurias Ze-maitė prižiūrėjo. Yra taipgi paveiks-las Zemaite kartus su Andriumi Bu-jota ir Al. Bultiene. Bulotus žiau-riau nužudė vokiečiai laike šito ka-ro. Tai didelė knyga, 128 puslapiu, su garsiais raštais ir retais paveik-slais. Kaina 50c

PAPARČIO ŽIEDAS

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neusitiktis Vyrų; (2) Zydinti Gi-ris; (3) Klaida; (4) Korekta. Josie nurodoma, kaip žmonės paikai tiki ir visokius prietarus, burtus ir tt. 15c

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos lietuviams. Daug kas iš lietuviško jaunimo nori tinkamai išmokti savo tėvų kalbą, o senimas irgi dažnai nori pagilin-savo rastišką lietuvių kalbos žinoji-mą. Šita gramatika yra tinkama vi-ziems, kas nori gerai lietuvių kal-bą išmokti. Didelė knyga, 144 pusl. Kaina tik \$1.00

LYTISKOS LIGOS

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parasė Dr. F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir papildyta laida. Kaina 25c

TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ.

Parasė L. Blumas. Trumpas ir aiš-kus socializmo aiškinimas. 25c

KAIP SENOVES ŽMONĖS PERSISTATYDAVO ŽEMĖ?

Labai idomus senovės filosofų da-leidimai apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parasė Iksas. Antra knygtės dalis yra: "Išvirkščias Mo-kšias, arba Kaip Atsirado Kalbos." Parasė Z. Aleksa. Kaina 10c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA

Labai idomi knygtės situo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-vienas katalikas ir socialistas. Pa-rasė E. Vandervelde, vertė Vardu-nas. Kaina 10c

TABAKAS

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-kimės rūk! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų para-sė K. Stiklėlis. Kaina 25c

"Keleivis," 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Mamytė Labai Dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-ga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako:

"Gera mano dukrelė, la-bai gera! Kad visos dukre-lės būtų tokios geros ir sa-vo mamytėms užrašytų 'Ke-leivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu-je, skaitau kitus idomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiū, dukrelė, ačiū..."

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 3 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų ma-mytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

636 Broadway, S. Boston, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Anglijos Eksportas

Anglijos valdžia praneša, kad per šiu metų rugsėjo mėnesį eksportas iš Anglijos pasiekė 524 milijonus dolerių, arba buvo 32 nuosimčiai didesnis, kaip 1947 metais. Anglijai eksporto didinimas yra "gyvybės klausimas", nes tik iš eksporto pervedimus ji gali įveikti reikalingą maistą ir žaliavas.

Japonijos Valdžia

Naująją Japonijos vyriausybę sudarė konservatyvinės "Demokratų Liberalų Partijos" vadovas Shigeru Yoshida. Seniau buvusi koalicinė vyriausybė atsisakė todėl, kad kai kurie jos ministrai buvo įsipainioję į papirkimų skandalą.

Manevrai Alaskoje

Amerikos karo laivynas praneša, kad ateinančių metų vasario mėnesį prie Alaskos, ties Rusijos teritorija, vyks karo laivyno manevrai, kuriuose dalyvaus apie 12,000 jūrininkų ir keli karo laivai. Manevrų tikslas yra išbandyti laivus šaltose šiaurės srityse.

Ispanija "Kariaus"

Ispanijos diktatorius Franco praeitą savaitę pakartotinai sakė, kad Ispanija yra pasiryžusi kariauti prieš "aziatiškas hordas", jei jos užpuolė Ispaniją. Franco žadėjo kariauti ir tame atsitikime, jei "kaimynų žemės būtų užpuoltos". Generalo Franco karingumas nieko labai nedžiugina.

"Kur Tai Francijoj"

Vakarų valstybių sutarta bendroji kariška vadovybė, kurios priešakyje pastatytas anglų maršalas Montgomery, turės savo buveinę "kur tai Francijoj", bet tos buveinės vieta laikoma slaptyje. Anglija kreipėsi į visus dominijonus, kad jie sutiktų dėtis prie Vakarų valstybių karo sąjungos.

Korėjos Suskaldymas

Sovietų vyriausybė pripažino pačių rusų pastatytą šiaurinės Korėjos vyriausybę, kaip teisėtą Korėjos vyriausybę. Tuo pačiu Rusija galutinai atsisakė pripažinti laisvai Korėjos gyventojų išrinktą vyriausybę pietinėje Korėjos dalyje. Korėja liko suskaldyta į dvi valstybes.

Pinigai Amerikoje

Amerikoje iždas praneša, kad dabar Amerikoje yra apyvartoje 29 bilionai 114 tūkstančių ir 147 doleriai. Vidutiniškai kiekvienam m. gyventojui išeina po 190 dolerių ir 97 centus. Tiek apyvartoje yra visokių pinigų, popierinių ir skambančių.

Italijos Duona

Italijos vyriausybė skelbia, kad Italijos žmonės nuo dabar gaus per mėnesį ne puse, bet tris kilogramus makaronų (apie 6 su puse svarus). Sako, geras javų derlius ir Amerikos pagalba pagal Maršalo planą leidžia pagerinti italų maitinimą.

Skaitytojų Balsai

Gerbiamas redaktorium,

Aš manau, kad mano prenumerata jau pasibaigė, bet Maikio Tėvas pas mane vis keliauja, kaip senas draugas. Už pavėlavimą atsiprašau, o priežastis ta, kad aš, kai turiu pinigų, tai neturiu laiko juos pasiūsti, o kai turiu laiko—pinigų neturiu. Dabar prisunčiu už "Keleivį" \$3, o Maikio Tėvui \$2. Tu, Tėve, daug matai, tai ir keliauk pas mane ir papasakok, kas pasaulyje vyksta. Aš be tavęs negaliu apsieiti. Aš senas

ir Tėvas senas, tai mudu geriausiai ir sutinkame. Mokyt Maikį, kad jis neiškryptų iš kelio. Su pagarba, senas skaitytojas

Karl Mickevičius
Terryville, Conn.

Dear Sir:

I am sending \$3 for the paper and I am sending \$1 for the boots for the old man. Sincerely yours

Mrs. Rose Slimish
Dayton, Ohio

Remkit biznieriui, kurie skelbiasi "Keleivyje."

Gera diena, Maikie, Iddu \$5 money order ant "očisčenos". Aš dabar esu naujoje vietoje ir esu skaudžiai gspadinių nuskrustas. Jos tankiai mu-

Gerbiameji, Skubinu su prenumerata "Keleiviu", nes aš ne nepajutau, kaip laikas prabėgo. Siunčiu \$5. Su pagarba J. P. Smilgus
Grand Rapids, Mich.

Gerbiameji, Prisunčiu \$3.50 Tėvui ant padnačų, kad galėtų pas mane keliauti. Bravo Tėvui, kad nori vaiką ant farmų išvadinti. Čia tikrai, Tėve, turėtum fry kontrį, galėtum dainuoti ir šaukti, kad ir vidurnaktį, kad ir arklio balsu, niekas ir nebandytų nieko sakyti. Susiedai bijotų lysti pro langą, kad negautų su pliaukse per makaulę, tai būtų pilniausia valia daryti, ką tik norėtum. Kad vaikas nenori čia važiuoti, tai jis per jaunas ir nieko nežino. Bet kad pamatytų, kaip fermeriai lašinius valgo, kad net taukai per barzdas varva, tai ir jis panorėtų ant farmų važiuoti. Jis kalba apie kokią tai miestiečių kultūrą, bet jis ir dūlo klysta. Ir miestiečiai ne taip jau daug tos kultūros su savim vežioja. Pasitaiko kad atvažiuotų ant farmų, daugiau kitus žmones šnipinėja, kaip fermeriai, ir pasitaiko, kad kultūringas miestietis nuvirsta į fermerio lovą su visom klumpėm. Su geriausiais linkėjimais

P. P. Simanaukas
Rhineland, Wis.

Gerbiama redakcija, Pasiunčiu aštuonius dolerius postal note Maikio Tėvui, kad turėtų iš ko gspadinei už burdą užmokėti ir tegul nepasiduoda savo vaikui. Mes laukiame laikraščio ateinant kiekvieną penktadienį. Tad prašau man atnaujinti prenumeratą ir prisunčiu 1949 m. kalendorių. Taip pat prašau toliau siuntinėti laikraštį ir mano giminaičiui Klemenšui Branesui Anglijoje ir pasiūsti jam kalendorių, o kas liks, tai tegul senukas išsigeria burnikę. Velinu visą gerą ir lieku su aukšta pagarba,

J. Rupis
La Porte, Ind.

Gerbiamei Tamstos, Siunčiu money order už \$6 ir prašau siųsti laikraštį "Keleivis". Su pagarba

J. Steponaitis
Detroit, Mich.

Gerbiameji, Prisunčiu penkinę, tris už "Keleivį", o du dolerius skiriu Maikio Tėvui ant vikeišino. Su pagarba, Mathew Raugas
Chicago, Ill.

Gerbiameji, Prisunčiu 6 dolerius už prenumeratą "Keleivio" ir vieną dolerį už žurnalą "Darbas" metams. Lauksiu žurnalo. Lieku su linkėjimais, Joseph Gelsud
Waterbury, Conn.

Urugvajaus Žinios

Jie Ji "Pasikorė"

Prieš keletą mėnesių Urugvajaus sostinės Montevideo dienraščio policijos kronikoj pasirodė žinia, kuri skambėjo taip: "Viename iš penkių namų, kuriuos čia rusų atstovybė turi išsinuomavusi, rastas pasikorės vietos rusų konsulato šoferis, Ivan Diatlov".

Po poros mėnesių sunkių ir nenuilstamų tyrinėjimų, kuriuos visokiais būdais trukdė rusų atstovybės tarnautojai, vietos policijos valdininkai priėjo išvados, kad viršminėtas J. Diatlovą su kieno kito, ar kitų pagal-

VEDYBOS "IS TOLO" NEPAVYKO

Everett Master iš Glendale, Calif., orlaivių dirbtuvės technikas, vedė jauną olandę Wilhelminą, bet vedybų apeigos buvo atliktos "už akių", jaunajai nedalyvaujant. Kada jo jauna pačiutė atvyko iš Olandijos į Ameriką pas savo vyrą, imigracijos valdininkai ją sulaukė Ellis Island stovykloje, nes, pasirodo, Amerikos įstatymas tokių "už akių" vedybų nepripažįsta. Teks vedybų ceremonijas pakartoti iš naujo.

ba, nužudė jo paties žmona Olga.

Priežastis tos tragiškos šoferio mirties tokia: J. Diatlovas buvęs atsisakęs dalyvauti atstovybės suruoštame baliuje, kurį ruošė Berlyno paėmimo sukaktuvių paminėjimui. Tenka pastebėti, kad kuomet vietos kriminalinių bylų tardytojas įsėdėjo policijai įtariamą kaip kaltininką šoferio žmoną Olga sumiti ir padėti už groty, tai minėtoji Olga prieš tris dienas jau buvo apleidusi Urugvajų ir išvykusi į Argentinos sostinę Buenos Aires, o iš ten švedų laivų į matuską Rasiją pas tėvą Stalina.

Tai gi ir pas mus yra Kasenkinų ir Samarinių.

Rugsėjo mėnesio pabaigoje, čia pradėjo eiti Albino Gumbaragio leidžiamas 4 puslapių demokratinės krypties laikraštis "Pietų Amerikos Lietuvis". Tenka pastebėti, kad Al. Gumbaragis čia savo laiku leido žurnalą "Išvakarės", kuris neišilaikė ir po keleto numerių sustojė eies.

Ar ilgai eis šis laikraštėlis, netolima ateitis parodys. Aš iš savo pusės, to laikraščio leidėjui Albiniui Gumbaragiui linkiu ištvermės ir pasisekimo jo pradėtam sunkiam spaudo darbe.

Šių metų spalio mėnesio 7 dieną, viename iš gražesnių Montevideo salionų, įvyko "Alianza Cultural Democrática Urugvayo-Lituanų" (Kultūriniai Demokratinės Urugvajiečių-Lietuvių Sąjungos) metinės sukaktuvės, kuriose dalyvavo ne-

mažai tos organizacijos narių ir jai prijauciančių urugvajiečių ir lietuvių, o taipgi vietos intelektualų būrelis.

Salionas buvo papuoštas Urugvajaus ir Lietuvos vėliavomis. Buvo sugriežta abiejų tautų himnai. Atidarymo kalbą pasakė tos organizacijos pirmininkas ir didelis lietuvių prietelis gerb. J. Martinež-Beršecho. Vėliau trumpas, bet karštas ir gražias kalbas nelaimės ištiktos Lietuvos labui pasakė tvirtiausios ir valdancios demokratines batlistų partijos veikėjas daktaras J. Morigan, "Rusia por dontoro" knygos autorius daktaras Lauro C. Goyenola, profesorius V. Dotti ir vietos katalikų veikėja profesorė Reina Royes. Taipgi tarė savo padėkos žodį ir ten dalyvavęs Lietuvos ministras Dr. K. Grauzinis. Iš lietuvių matėsi Pr. Sačikauskas, St. Bartnikaitis su žmona, J. Siaurusevičius, M. Krasinskas, Al. Gumbaragis ir kiti.

Po kuklios bet draugiškos vakarienės, visi pilni upo ir geros nuotaikos su viltimi, kad Lietuva anksčiau ar vėliau atgaus savo nepriklausomybę, dalyviai išsiskirstė į namus.

M. Krasinskas.
Montevideo.

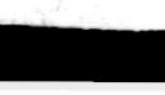
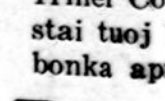
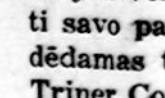
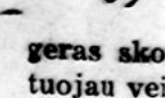
DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SOUth Boston 1320

NUO 1887 TUKSTANČIAI GERĖ ŠI GARŠU SKILVIO TONIKĄ KAIP VAISTĄ NUO UZKIEČIJO IR JO SIMPTOMŲ!

geras skonis, liuosuojantis veiksmas pradeda tuojau veikti. (Pastaba: jei negali Trinerio gauti savo pamėgtą krautuvė, prisiųsk \$1.50, pridėdamas tos krautuvės vardą, šiuo adresu: Jos Triner Corp., 4058 W. Fillmore, Chicago, ir tam stai tuoj bus išsiųsta didelė 18 uncijų Trinerio bonka apmokėtu paštu).

Triner's Bitter Wine

ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ KOMITETAS ŠVEDIJOJ

iteikė rugpjūčio 30 dieną memorandumą Tarpt. Raud. Kryžiaus Konferencijai Stokholme.

Bendram rašte išdėstoma kančios deportuotų baltų. Pagal šį memorandumą išeina kad nuo 1940 m. dėl įvairių okupacijų Baltai nuėjo 1,200,000 žmonių! Vien tik per pirmą Sovietų okupaciją 1940-41 m. buvo išvežta 300,000 baltų. Gyvenimo sąlygos, kuriose randasi šie vargšai išvežtieji yra daugiau negu baisios. Žmonių deportavimas vyksta visą laiką be pertraukos, aplamai nuo 1948m. pavasario vėžimas nekaltų žmonių dar sustiprėjo. Memorandume prašoma Tarpt. Raud. Kryžiaus Konferencijos: 1) Padėti maistu ir rubais šiems vargšams deportuotiesiems per Raud. Kryžiaus organizaciją. 2) Stengtis visais būdais užkirsti kelią deportuoti Lietuvius, Latvijos ir Estijos piliečius ir 3) Rupintis pasiūsti Raud. Kr. atstovus į vietas kur randasi deportuoti baltai, butent: kalėjimus, konclagerius, kasyklas etc, kad aprūpint juos rubais, apavu, vaistais ir maistu.

KAIP TAPTI PILIEČIU?

Dar turime knygucę "Kaip Tapti Suvienytų Valstijų Piliečiu?", kur yra aiškiai išdėstyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais. Kaina 25 centai. Kreiptis į

"KELEIVIS"
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

ieikau Farmos Pirkti.

Ieškau gabalą žemės namui pastatyti. Turi but New Jersey valstijoje, netoliau kaip 50 mylių nuo Newarko ir Elizabetho. Kas turi tokią atstumą žemės ir nori parduoti, malonė man pranešti, as nuvažiuosiu nupirkti. Rašykite šiuo adresu: (43) K. Balcanas,
122 Ripley Pl., Elizabethport, N. J.

PAIESKOJIMAI

Paieškau Stasės Kuntrimaitės, gyvenusios Honoverio trentinių stovykloje, Vokietijoje. Manoma, kad ji bus kur kitur išvažiavusi arba iškelta. Zinantieji apie jos likimą maloniai yra prašomi pranešti man žemiau paduotu adresu. Aš esu jos teta, Mitkaitė. Mano adresas toks: (44) B. Samoskienė,
7007 Wade Park Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Paieškau brolio Vinco Urbičės. Kas jį žino, malonė pranešti man šiuo adresu: (44) S. Urbičis,
609 Blackford st.,
New Westminster, B. C., Canada.

Paieškau savo tėvo, Jono Malinausko, kilusio iš Budų kaimo, Pakražančio parapijos. Amerikon jis išvyko prieš dvejus metus. Kas man duos apie jį žinoti, busiu labai dėkingas. Mano adresas toks: (42) Stasė Malinauskaitė,
814 W. Lombard street,
Baltimore 1, Md.

APSIVEDINAI

Paieškau merginos nuo 17 metų ir daugiau, šviesaus gymio, tarp 130 ir 150 svarų svorio, kad būtų gera viėja. Iš Europos ir kitų valstybių prašau nerasinėti, neatsakinesiu. Su laišku prašyčiau ir fotografijas. Rašyt galima lietuviškai ar angliškai. J. B. L. Builders, (44) 26 Maujer st., Brooklyn, N. Y.

KĄ DARYTI DEL SKAUSMŲ REUMATIZMO ARTHRITIS

Jeigu jūs kenčiate nuo Nagaros skaudėjimo, Raumenų gėlmo, Sciaticos, Strūnų skausmų, Neuritijos, Sniarių sustingimo, Neuritos, Padagros ir tt.. Pabandykite RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norim, kad jūs pamėgintumėte RADE TABLETS (Bandomąjį kiekį) be jokio laisvą jausmą. Nesužikstint pakuos, o tikrai savo varda ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tablečių. Visi nurodymai ant pakuos. Nieko jums nešaus, jei nepatiks. (48)

NDRTHWAY PHARMACAL CO.
439 North Street,
ROCHESTER 5, NEW YORK
Dept. 30

VALERIJO NO SAKNYS

Valerijono saknys ramina nervus, paminčius iš rūpestio, persidirbimo, susikrėtimų ir nemigės; sakoma kad geras ir nuo nuovario, nuo histerijos ir žemų karščiavimų, išgascio ir kitų visokių nervų ir vidurių netvarumo. Supiaustyti vieną gerą arbatinį šaukštuką valerijono saknų į dekitę į pantę verdancio vandens. Kada atsals, galite gerti vieną puodelį į dieną. Valerijono svaras, \$2.00. Pusė svaras, \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

BUKIT ATSARGUS YPAČ SENEŠNI ŽMONES.

Orui keičiantis, dauguma žmonių apserga skausmu ir kitomis ligomis. Buk pasirengęs nuo ligų apsiginti. Švilpos Salve-Mostis Nr. 2 turi malonią šilumą, gaivina kraują ir pašalina visokius paviršinius skausmus, kaip reumatizmą, kojų, rankų, stemnių ir sprando gėlimą, sausumą ir mialų sustingimą, neveikimą, tirpimą ir mėšlungio traukimas. Ir gera pagalba nuo nystelėjimo, persilimo ir aštraus kosulio. Kaina \$1.00.

Taipogi kurie turite kokių odos ligų, išbėrimų, vočių, sąsų, atletų feet, sinus, nudegimą, nuasimą ir nosies ar burnos nesveikumą, žaizdų (tik ne VĖŽIŲ), kokių tinimų ar skaudėjimų, vartokit M. J. S. Miracle Salve Nr. 3. Ši mostis stebėtinai greit gydo. Kaina tik \$1.00. Jei turit kokių nežėjimų, ar Poison Ivy, vartokit Nr. 4 Salve nuo nežėjimų. Jei turit PILES, kraujaujančius ar ne, vartokit Nr. 5, naujai įsista motis nuo piles, kurios pašalina be piauštymo. Kaina \$2.00 už dėžutę.

Nr. 1 M. J. S. Miracle Ointment for toothache. Pašalina dantų gėlimą ir smegenų nesveikumą. Nors dantis ir neskauda, bet skauda smegenys, gausit pagalbą. Kaina \$1.00. Jei pirkst už \$5.00, gausit vieną dėžutę dovanai.

Sužadami užsakymus, siųskit ir money order ar čekį. 1 Kana 25c extra. Siunčiam ir C.O.D., kas priisius su užsakymu 30 centų stampom. Adresuokit: M. J. Švilpa, Box 73, Sta. A, Hartford 6, Conn. Vietiniai gali gauti E. Beris apkeioj, 158 Park st. (42)

NUO UŽSIENĖJUSIŲ ATVIRU Skaudžių Žaizdų IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiėnėjusios žaizdos nieštį ir skauda. Kad pašalintų nežėjimą ir spaudimą, senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždektę LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palepina jus skaudėjimą ir galesite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina nežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perėjimą ligos vadinamos ATHLETES FOOT, su stabdo diuvinio odos ir perpyšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo diuvinio ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išsivirnių odos ligų. LEGULO Ointment su jais padės jums, kaina \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse. Chicagoje ir apylinkėse money order į: (42) LEGULO, Dept. 2, 4847 W. 14th Street, CICERO 50, ILL.

Tikra Teisybė

APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

— arba —

Komunistų Diktatūra Faktų Šviesoje.

Tokia knyga tik ką išėjo iš spaudos. Ją išleido "Keleivis." Nors Sovietų Rusija gyvuoja jau nuo 1917 metų, tačiau tikros teisybės apie ją beveik niekas užsieny nežino — nežino net ir komunistų vadai. Taigi būtina buvo reikalinga tokia knyga, kuri parodytų Stalino Diktatūrą faktų šviesoje. Ir tokią knygą dabar turim. Čia vieni tik faktai, vien tik teisybė. Knyga didelio formato, arti 100 puslapių skaitymo. Kaina 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

KAS SLEPIAS UŽ Darbo Referendumo?

DARBUI PRIEŠINGI REFERENDUMAI No. 5, 6 ir 7 BALSAVIMUI 2 LAPKRIČIO YRA MASSACHUSETTS CITIZENS UNIJOS PADARAS. PAZIURĖKIM KAS SLEPIASI UŽ TOS VADINAMOS UNIJOS.

VIRŠININKAI?

Tos vadinamos unijos prezidentas yra invest-mentų bankininkas. Jos atstovas yra invest-mentų bankininkas.

RINKIMAI?

Vadinamos Massachusetts Citizens Unijos virš- ninkai nėra narį renkami!

FINANSAI?

Jos didelis kampanijos fondas, kaip parodo State House'je paduotas raportas, sudėtas tik 33-jų tur- tuolių!

VIEŠI INTERESAI?

Ši taip vadinama unija niekad nėra parėmusi į- statymo biedučių, ligonių ar senelių labui. Jos tiks- las išrodo tik unijos ardyt.

NEDALEISKIT KAD ŽMONIŲ TEISĖS—INICIATYVA IR REFERENDUMAS—TAPTŲ KIENO GINKLAS

LAPKRIČIO 2 'NO' ANT KLAUSIMŲ BALSUOKIT 5-6-7

MASSACHUSETTS UNITED LABOR COMMITTEE
C/O A. O'Brien, C/O
25 Union Street
Somerville, Mass.

Street A. Johnson, APL
10 Townsend Street
West Roxbury, Mass.

Vietinės žinios

KAIP BALSUOTI REFERENDUMO KLAUSIMUS.

Lapkričio 2 dieną, renkant Amerikos prezidentą, Massachusetts valstijoje kartu bus balsuojami 9 referendumai, kurie balsavimo blankose bus sužymėti klausimais: Question No. 1, Question No. 2, ir tt.

Kad mūsų skaitytojams būtų aišku, kaip už kuri klausimą balsuoti, paaiškiname šiuos klausimus reikiama.

No. 1 Čia klausima, ar pridėti prie valstijos konstitucijos tokį priedą, kad šio valstijoje būtų visiems garantuota žodžio laisvė. Balsuokit: YES.

No. 2 Čia klausima, ar pridėti prie konstitucijos tokį priedą, kuris draustų politikieriams eikvoti kelių fondą? Tas fondas susideda iš tų mokesčių, kuriuos automobilistai moka už gazoną. Fondas buvo įkurtas keliams taisyti, bet politikieriai išėmė milijonus dolerių iš to fondo kitoms tikslams, o keliai stovi apleisti. Geri keliai reikalingi ne tik automobilių pasivažinėjimui, bet kasdieniniam transportui, biznieriams, fermeriams ir tt. Balsuokit: YES.

No. 3 Šiuo numeriu siūloma, kad numirus kuriam valdininkui, iki sekančių rinkimų jo vietą užimti leigsiatūra išrinkti kitą žmogų tos pačios partijos. Dabar daroma taip: jeigu vienas rinktas valdininkas numiršta, jo vietą užima tas kandidatas, kuris buvo gavęs daugiausia po ano balsų. Tokiu būdu, jeigu numiršta republikonas, tai jo vietą užima demokratas, ir atbulai. Griežtai laikantis demokratijos principo, už šį pasiūlymą reikėtų balsuoti YES.

No. 4 Čia gimdymo kontrolės klausimas. Jisai siūlo pakeisti įstatymą taip, kad gydytojams būtų leidžiama duoti išteklėjusioms motinoms patarimų, kaip apsaugoti nuo neštumo, jeigu neštumas yra pavojingas kurios gyvybei ar sveikatai. Balsuokit: YES.

No. 5 Šiuo punktu siūloma panaikinti Massachusetts valstijoje taip vadinamą "closed shop" ir "union shop". Unijistai šitam pasiūlymui yra griežtai priešingi. Priėmus toki įstatymą organizuoti darbininkai neturėtų jokios apsaugos savo organizacijoms ir darbavimui galėtų lengvai organizacijos ardyti. Todėl visiems darbininkams patartina balsuoti tame referendume NO.

No. 6 Šis sumanymas reikalauja, kad unijų viršininkai būtų renkami kasmet ir slaptu balsavimu; kad kandidatai būtų statomi pačių narių, taip pat slaptu balsavimu. To sumanymo šalininkai sako, kad toks įstatymas yra reikalingas unijų narių apsaugai ir užtikrinimui demokratijos unijose. Unijų viršininkai yra priešingi įstatymui, nes, sako, unijos tvarkosi, kaip ir visos kitos visuomenės organizacijos ir tikrai unijoms norima įvesti tokie griežti ir apsunkinantieji reikalavimai dėl viršininkų rinkimų.

Kaip balsuoti šitame referendume darbininkai apsispręs pagal savo patyrimą unijose.

No. 7 Šis referendumas reikalauja, kad kiekvienas streikas turėtų darbininkų didžiūmos pritarimą. Klausimas streikuoti ar nestreikuoti turėtų būti sprendžiamas slaptu balsavimu ir tik jei dauguma VISŲ organizacijos narių pritaria, streikas gali būti skelbiamas.

To sumanymo šalininkai sako, toks įstatymas apsaugos darbininkus nuo iškastinių streikų, kuriems darbininkai patys kartais nepritaria. Tas įstatymas "apsaugotų" Massachusetts valstijos darbininkus, kad jiems nereikėtų dalyvauti streikuose, kuriuos skelbia nacionalinės unijos po visą kraštą, jei jie streikams nepritaria.

Unijos nurodo, kad toks įstatymas nėra reikalingas, jis yra nepraktiškas, paveda biurokratinei masinai kontroliuoti darbininkų balsavimus ir jau kartą buvo įvestas pagal Smith-Connelly įstatymą, bet vėliau buvo atmetas ir į Taft-Hartley bilijū nebuvo įrašytas. Unijos siūlo balsuoti NO.

No. 8 Šis referendumas siūlo įstatymą, kad šios šalies prezidentas būtų renkamas nedaugiau kaip dviem terminams. Balsuoti: YES.

No. 9 Šis klausimas liečia svaiginamųjų gėrimų pardavinėjimą ir buna balsuojamas kas du metus. Kiekvienas balsuos jį pagal savo įsitikinimus, ar svaiginamieji gėrimai reikalingi, ar ne.

Ši šėštadienį LDD Whist Parė Tremtiniam Paremli Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopa rengia šį šėštadienį Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje šaunią Whist Parę. Bus daug dovanų ir gardūs užkandžiai. Visas pelnas iš parengimo eis tremtiniam maistui pasiūsti. Pradžią 7:30 val. vak. Kviečiami visi atsilankyti. Rengėjai.

Greita Operacija Išgelbėjo p. Stellą Baltušienę

Praeitą savaitę iš Bostono Richardson House ligoninės grįžo po gimdymo ponina S. Baltušienė, kuriai tik greita operacija ir kraujotakos perleidimas išgelbėjo gyvastį. P. Baltušienė po gimdymo jau buvo besveikanti, kaip staiga pasirodė

kraujapludis ir jei tas būtų atsitikęs namuose, ligoninė neabejojama būtų numirusi. Bet ligoninė laike kelių minučių ji jau buvo operuojama ir jai buvo perleista 7 paintės kraujo. Doktorai sako, kad ji buvo labai, labai arti mirties.

Stella Baltušienė yra jauno southbostoniečio veterano Jono Baltušio žmona.

Pradeda Gaminti Nedegamą Popieri

Pittsfield, Mass. General Electric kompanijos tyrinėjimais pasiremiant, dabar įkurta Johns-Manville kompanija, Tiltone, N. H., kuri pradeda gaminti nedegamą popieri. Dirbtuvė jau dirba 150 darbininkų. Sako, nedegama popiera turės labai daug pritaikymų.

Brightono Veteranai Nuošoko Nuo Stogo

John R. Frawley, Pacifico karo veteranas 24 metų amžiaus, šį pirmadienį nušoko nuo šešių aukštų namo stogo ir užsimušė vietoj. Motina sako, kad jos sunus ilgą laiką sirgo nervų liga ir vis grasindavo nusizudyti. Nervų liga veteranas susirgo betar naudamas kariuomenėje, kurio jis išbuvo tris metus.

Mirė Motiejus Jasiunas

Spalio 15 d. iš ryto savo bute mirė Motiejus Jasiunas, sulaukęs 67 metų amžiaus. Velionis gyveno ilgus metus South Bostone ir paskutiniu laiku gyveno 701 2-nd st. Savo šeimos velionis nepaliko.

"GABIJOS" CHORO PAMOKOS PENKTADIENIAIS

"Gabijos" choras praneša visiems savo nariams ir norintiems dalyvauti chore, kad choro pamokos perkelioms į penktadienio vakarą. Kas savaitę penktadienio vakarais, nuo 8 valandų vakare, choro pamokos vyksta Sandaros svetainėje, 124 F st., So. Bostone.

"Gabijos" metinė vakarienė su dainomis įvyks gruodžio 5 d. Lietuvių Draugijos svetainėje, So. Bostone. Pradžią 6 val. vakare. Laukiame daug svečių linksmoj gabijiečių vakarienei. S. V. koresp.

Dorchesterio Klubas Ruošia Vakariene

Ateinancio sekmadienio vakarą, 24 spalio, kaip 6 vakare, Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubas turės vakariene savo patalpose, 1810 Dorchester ave.

Išskrido BALF'o seiman.

Praeitą savaitę iš Bostono išskrido į BALF'o seimą Chicagoje 3 delegatai:

Adv. Jonas Grigalius, uolus Amerikos Lietuvių Tarybos ir BALF'o darbuotojas;

M. Michelsonienė, Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo direktorė; ir Jonas Tuinila, taip pat BALF'o direktorius.

Billerica Gaisre Žuvo Vaikas, Keturi Sužeisti

Sekmadienį Billericoje kilo smarkus gaisras, kuriame žuvo trijų metų Francis W. Carroll. Vaiko tėvai, jų trys vaikai ir vienas svečias, išsigelbėjo, bet tėvas, motina ir svečias skaudžiai apdegę gelbėdami mažus vaikus iš gaisro. H. Carroll šeima liko be pastogės ir be jokio turto. Kaimynai daro rinkliavą, kad atėjus į pagalbą nukentėjusiai šeimai.

Ginčas Dėl "Gimdymų Kontrolės"

Referendumas dėl "gimdymų kontrolės" Massachusetts valstijoje sukėlė labai daug ginčų. Katalikų įtakoje esant spauda skelbia, kad gimdymų kontrolė yra priešinga "Dievo įstatymui". Bet visa eilė protestų kunigų sako, kad doktorai turėtų turėti teisę duoti patarimus išteklėjusioms moterims, kaip apsaugoti nuo neštumo, jei tas gali pakenkti jų sveikatai ar sudaryti pavojų gyvybei. Taigi "Dievo įstatymas" ne visų kunigų vienaip aiškinamas.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korporacijos programa ateinantį nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto bus tokia:

1. Armonistas Silvestras Shatas iš Hudson, Mass.
2. Dainininkė Dr. Emilija Rodd iš So. Bostono.

3. Pasaka apie Magdūtę. Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, 216 Tremont st., Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius, o skelbimus prašome siųsti į 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Steponas Minkus

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi li-goje \$25 pašalpos savitei

Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM

598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

PIGESNĖS ELEKTROS KAINOS 356,000 NAMŲ

Svarbus Pranešimas iš Boston Edison Kompanijos

Zemiau dedama ištrauka yra paimta iš formalio pranešimo, padaryto Massachusetts viešųjų patarnavimų departamentui Boston Edison Kompanijos pirmininko V. Toner, 1948 metų spalio 14 d.

"Bostono Edison Kompanija paskelbs naujas elektros kainas B klasės vartotojams apie spalio 29 d. 1948 m., kurios pradės veikti nuo 1948 m. gruodžio 1 d. Naujas patvarkymas sumažins kainas elektros vartotojams namuose nuo 8 centų per mėnesį kiekvienam vartotojui iki 24 centų per mėnesį. Tie patvarkymai neliēs tų 11,000 vartotojų, kurie suvartoja namuose mažiau, kaip 12 kilowatt valandų per mėnesį. Bendrai kainos bus sumažintos \$612,000,000.

"Sumažinimas kainų elektros vartotojams namuose, kaip čia pažymėta, griežtai skiriasi nuo bendro kainų kilimo. Bet kompanijos vadovybė mano, kad atsižvelgiant į padidėjusį elektros vartojimą, į padidėjusias pajamas iš kitų šaltinių, taip pat į įtaisymų naujų, modernių įrengimų ir į pakėlimą iki aukščiausio laipnio kompanijos darbo našumo, šitas kainų sumažinimas nepervirs kompanijos pajėgumo išlaidas pakenkti, jei, žinoma, visos kitokios išlaidos nepakils žymiai aukščiau dabartinio lygio, arba jei neįvyks žymus sumažėjimas bendrųjų kompanijos pajamų. Jei abi paminėtos galimybės įvyktų, tada kompanija prašys viešųjų patarnavimų departamentą peržiūrėti kainas, kad kompanija galėtų išlaikyti sveiką finansinę bazę. Bet tas reikėtų daryti visvien, ar kompanija daro kainų nuolaidas ar ne.

"Bet Boston Edison Kompanijos vadovybė širdingai tiki, kad kainų atpigimas elektrai galės būti tęsiamas ir kad elektra bus viena šviesi išimtis aukštose šių dienų kainose."

Visos smulkmenos apie šį antrą po karo elektros kainų atpigimą bus paskelbtos, kai naujos kainos bus nustatytos kitą savaitę

BOSTON EDISON COMPANY

THE SHARP REDUCTION TO THE RATE OF HOUSE PRICES